VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68
THỨ HAI
8.9.2025 (17.7 Ất Tỵ)
Số 108 (4242)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

KHỐI TRƯỜNG BỘ VHTTDL RỘN RÀNG MÙA NHẬP HỌC:

Học phí "mềm", giữ sức hút

(VH). Bước vào năm học mới, không khí ở các trường văn hóa, nghệ thuật, du lịch và thể thao trên cả nước trở nên rộn ràng, phản ánh sức sống đa dạng của từng vùng miền. Năm nay, công tác tuyển sinh tại khối trường đặc thù ghi nhận nhiều tín hiệu tích cực: Số lượng thí sinh đăng ký tăng mạnh, điểm chuẩn nâng cao, trong khi học phí vẫn được duy trì ở mức "dễ thở". Điều đó cho thấy sức hút của các lĩnh vực văn hóa - xã hội trong bối cảnh hiện nay, đồng thời phản ánh nhu cầu ngày càng lớn của cộng đồng trong việc gìn giữ và phát triển bản sắc văn hóa thông qua giáo dục chuyên ngành.

[12]

Sinh viên Học viện Âm nhạc quốc gia trong một buổi trình diễn — Ảnh: B.LÂM

TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:

Đài Truyền hình VN phải là trụ cột kiến tạo niềm tin và sự đồng thuận trong xã hội

● Đài Tiếng nói Việt Nam đón nhận Huân chương Hồ Chí Minh lần thứ 3

[3]

KỶ NIỆM 80 NĂM NGÀY TỔNG TUYỂN CỬ ĐẦU TIÊN BẦU QUỐC HỘI VIỆT NAM (06/01/1946 - 06/01/2026)

Mẫu biểu trưng tuyên truyền kỷ niệm 80 năm Ngày Tổng tuyển cử đầu tiên bầu Quốc hội Việt Nam

[8]

Văn hóa Việt rực rỡ tại xứ sở Mặt trời mọc

[9]

Kết nối tiềm năng du lịch Việt Nam - Ấn Độ

[6]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Giá trị nằm ở cách ta trân trọng

● **ĐỖ CAO HUYỀN**

Đã qua mấy ngày rồi nhưng cái cảm giác lần đầu được nhận phần quà ý nghĩa trong dịp đại lễ của dân tộc vẫn còn thấy lâng lâng. Một buổi sáng trước cách đây mươi hôm, cầm trên tay tờ 100.000đ được tặng nhân dịp Quốc khánh 2.9, người viết ghé vào hàng hoa, mua một bó cúc vàng về thắp hương tưởng nhớ Bác Hồ. Cảm giác nhận quà từ Nhà nước dành cho tất cả mọi người, khiến trái tim ai cũng dâng lên những cảm xúc đầy ấm áp.

(Xem tiếp trang 2)

Họ không còn "người tạm trú" trên chính mảnh đất quê hương

[5]

Màn ảnh rộng "thừa thắng xông lên"

[10]

Khi bản lĩnh quyết định tất cả

[15]

Đề xuất bãi bỏ toàn bộ 19 văn bản quy phạm pháp luật lĩnh vực VHTTDL

Bộ VHTTDL đang xây dựng dự thảo Thông tư bãi bỏ một số văn bản quy phạm pháp luật thuộc thẩm quyền của Bộ trưởng Bộ VHTTDL. Bộ VHTTDL cho biết, qua kết quả rà soát năm 2025, đến thời điểm hiện nay có 21 văn bản quy phạm pháp luật thuộc thẩm quyền của Bộ trưởng Bộ VHTTDL không còn phù hợp với hệ thống pháp luật và thực tiễn cần phải bãi bỏ.

Một số văn bản quy phạm pháp luật do Bộ trưởng Bộ VHTT (trước đây) ban hành là các văn bản quy phạm pháp luật được ban hành đã lâu, không còn phù hợp với tình hình kinh tế, xã hội hiện nay, đã và đang được thay thế bởi các văn bản mới. Do đó, việc xây dựng Thông tư bãi bỏ một số văn bản quy phạm pháp luật thuộc thẩm quyền của Bộ trưởng Bộ VHTTDL là rất cần thiết, góp phần hoàn thiện hệ thống pháp luật trong lĩnh vực quản lý của Bộ và bảo đảm thực hiện đúng quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật 2025, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật 2025 và các văn bản quy định chi tiết thi hành.

Theo đó sẽ bãi bỏ toàn bộ 19 văn bản quy phạm pháp luật. Ngoài ra sẽ bãi bỏ một phần 7 văn bản quy phạm pháp luật. Hiện Bộ VHTTDL đang lấy ý kiến đối với dự thảo này.

T.SƯƠNG

Hà Nội giải cứu nhiều trường hợp khỏi bẫy lừa đảo "bắt cóc online"

Công an thành phố Hà Nội vừa cho biết, liên tục trong những ngày gần đây, các đơn vị trong Công an thành phố đã kịp thời giải cứu nhiều trường hợp khỏi bẫy lừa đảo "bắt cóc online". Mới đây nhất, Công an phường Định Công vừa giải cứu một thiếu nữ 18 tuổi khỏi bẫy lừa đảo "bắt cóc online" sang Campuchia.

Theo đó, khoảng 23h ngày 4.9, Công an phường Định Công tiếp nhận tin báo của gia đình thiếu nữ tên H. (sinh năm 2007) về việc H. mất tích, nghi vấn bị các đối tượng lừa đảo "thao túng tâm lý". Công an phường Định Công nhanh chóng xác định H. đã di chuyển vào TP.HCM và tiếp tục đi Tây Ninh để tìm cách nhập cảnh sang Campuchia. Công an phường Định Công đã phối hợp Đồn Công an khu kinh tế cửa khẩu Mộc Bài, tỉnh Tây Ninh rà soát, phát hiện H. đang ở một nhà nghỉ trên địa bàn xã Bến Cầu, tỉnh Tây Ninh. Đến 10h sáng ngày 5.9, Công an phường Định Công cùng gia đình H. đã đến đón về nhà an toàn.

Qua trao đổi, H. cho biết, các đối tượng giả danh Công an gọi điện nói chị có liên quan đến một vụ án. Do lo sợ, H. đã làm theo hướng dẫn của các đối tượng trên. Sau đó, các đối tượng "thao túng tâm lý" và yêu cầu H. vào tỉnh Tây Ninh để sang Campuchia. Sau khi được cán bộ Công an giải thích, H. đã bình tĩnh và nhận ra mình đang bị các đối tượng trên lừa gạt. Trước tình trạng thủ đoạn "bắt cóc online" có diễn biến gia tăng trong thời gian gần đây, Công an thành phố Hà Nội đề nghị người dân nêu cao tinh thần cảnh giác, đồng thời chủ động tuyên truyền cho người thân, bạn bè về phương thức, thủ đoạn của loại tội phạm này.

Công an thành phố khẳng định, để làm việc với người dân, cơ quan Công an trực tiếp gửi giấy mời, giấy triệu tập hoặc gửi qua Công an địa phương; tuyệt đối không gọi điện yêu cầu người dân chuyển tiền vào tài khoản ngân hàng hoặc cài đặt phần mềm để phục vụ điều tra. Bên cạnh đó, nhà trường cũng cần thường xuyên đẩy mạnh, tuyên truyền cảnh báo các thủ đoạn lừa đảo cho học sinh, sinh viên để nâng cao nhận thức phòng chống lừa đảo. Khi phát hiện các trường hợp có dấu hiệu lừa đảo như trên, người dân cần báo ngay cho cơ quan Công an nơi gần nhất. **B.N**

Giá trị...

(Tiếp theo trang 1)

Ở nhiều làng quê, bà con rộn ràng ra nhà văn hóa thôn lĩnh tiền. Từ đứa trẻ lon ton đến cụ già tóc bạc, ai cũng háo hức như ngày Tết được nhận lì xì. Có bác lớn tuổi rưng rưng: "Lần đầu tiên trong đời, tôi được tặng quà Tết Độc lập!"*. Có gia đình tám người gom lại được 800 nghìn, đủ liên hoan một mâm cỗ với nhiều món. Có nhà mua gà, nấu cháo… đón con cháu về trong tiếng bát đũa lanh canh, tiếng nói cười rộn rã.*

Với người khá giả, 100.000đ chẳng đáng là bao. Nhưng 100.000đ có thể là cả ngày đi lượm củi, là bình xăng đầy cho anh shipper rong ruổi khắp phố, là niềm hạnh phúc của bà mẹ nghèo có tiền mua cho con chiếc cặp mới, là sự yên tâm khi đầu năm học sắp đến với đủ các khoản đóng góp. Ở bản làng xa xôi, đồng bào hiếm khi được cầm trên tay tờ tiền mệnh giá lớn, hôm nay họ nhận 100.000đ, những nụ cười đã nở sáng bừng trên khuôn mặt rám nắng, lam lũ…

Trong ký ức nhiều người, tờ tiền hôm nay còn đưa họ trở về với hương vị Tết Độc lập ngày xưa. Thửa ấy, mùng 2.9 của cả xóm là vài lạng thịt được xí nghiệp chia cho, rồi góp lại thành bữa bún chả nướng thơm nức. Mùi thịt xèo xèo trên than, khói trắng bốc nghi ngút, tiếng dao, tiếng thớt, tiếng cười, tiếng nói háo hức trước bữa cơm có thịt hiếm hoi trong suốt cả năm. Hôm nay, tờ 100.000đ trở thành nhịp cầu nối hiện tại với quá khứ, nhắc nhở rằng hạnh phúc chính là sự sẻ chia để mọi người cùng có chung một niềm vui.

Không ít người chê 100.000đ là quá "bèo". Có người bảo: "Đáng lẽ nên dồn tiền cho việc khác lớn lao hơn"*. Lại có người nhẹ nhàng đáp:* "Nếu thật sự muốn giúp đồng bào nghèo, ai cũng có thể tự nguyện đóng góp. Còn món quà này, ý nghĩa không nằm ở giá trị vật chất, mà ở sự công bằng. Giàu hay nghèo, em bé mới lọt lòng hay cụ già trăm tuổi, ai cũng có phần, ai cũng được nhớ đến, không ai bị bỏ lại phía sau".

Ở điểm phát quà, người viết đã thấy những người có điều kiện, cả chủ doanh nghiệp, cán bộ về hưu cũng ra nhận. Có thể, không phải vì họ cần tiền, mà họ muốn được hòa vào niềm vui chung. Bác cựu chiến binh vừa nhận tiền vừa đọc thơ: "Mặc tấm áo lành nhớ công ơn Đảng, Bưng bát cơm ngon nhớ đức Bác Hồ"*, khiến ai ngồi đó cũng nổi da gà và khóe mắt rưng rưng xúc động.*

Thật vậy, ai đó đã nói: 100.000đ không thể mua được hòa bình, nhưng chính hòa bình mới đem đến cho ta món quà "vô tiền khoáng hậu" này. Sau tám mươi năm kể từ ngày Tuyên ngôn Độc lập *vang lên trên Quảng trường Ba Đình, hôm nay chúng ta được sống trong một đất nước tự do, cùng nhau đón một cái Tết Độc lập rực rỡ và hoành tráng chưa từng có. Và tờ tiền 100.000đ nhỏ bé nhưng mang sứ mệnh như một sứ giả hòa bình, chuyển tải tình yêu thương từ đất nước gửi gắm đến từng người dân.*

Đã có người ép plastic tờ tiền rồi lồng khung làm kỷ niệm. Mai này, khi kể lại cho con cháu nghe, họ sẽ nói: "Trong Tết Độc lập lần thứ 80, cả dân tộc đều được nhận quà của Nhà nước"*. Hạnh phúc không phải lúc nào cũng đong đếm được bằng con số. Hạnh phúc đôi khi chỉ là một tờ tiền nhỏ, nhưng được trao gửi bằng tất cả tấm lòng. Và hơn hết, hạnh phúc là khi ta nhận ra mình đang sống trong hòa bình, trong tự do, được gọi nhau bằng những tiếng thân thương: Chúng ta là người Việt Nam.*

Hãy trân trọng món quà giản dị ấy. Dùng nó theo cách ý nghĩa nhất để nhớ, để biết ơn và để thấy mình thuộc về một cộng đồng đầy nhân văn, nơi mà niềm vui được chia đều cho tất cả: Đất nước này không quên bất kỳ ai! ■

Hoàn thành các quy chuẩn đối với đường sắt tốc độ cao trong tháng 10

Văn phòng Chính phủ vừa có Thông báo số 462/TB-VPCP kết luận của Thường trực Chính phủ tại cuộc họp về tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật trong lĩnh vực đường sắt. Thông báo kết luận nêu rõ Thường trực Chính phủ hoan nghênh Bộ Xây dựng, Bộ Khoa học và Công nghệ, các cơ quan, đơn vị liên quan đã nỗ lực thực hiện nhiệm vụ được giao liên quan đến việc triển khai các dự án đường sắt trọng điểm quốc gia. Tuy nhiên, tiến độ còn chưa đạt yêu cầu và vẫn còn rất nhiều việc phải làm.

Các tiêu chuẩn, quy chuẩn liên quan là cơ sở khoa học rất quan trọng để căn cứ thực hiện các bước tiếp theo như lựa chọn hình thức đầu tư, xác định tiêu chí lựa chọn nhà đầu tư..., bảo đảm các dự án đường sắt sẽ được thực hiện đồng bộ, an toàn và hiệu quả. Quan điểm này đã được Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo xuyên suốt tại rất nhiều văn bản, cần được các cơ quan, đơn vị liên quan nghiêm túc quán triệt và rút kinh nghiệm, kiểm điểm việc chậm trễ triển khai trong thời gian qua, đồng thời khẩn trương và chủ động phối hợp chặt chẽ để thực hiện nhiệm vụ sau:

Bộ Xây dựng, Bộ Khoa học và Công nghệ, các cơ quan, đơn vị liên quan theo chức năng, nhiệm vụ được giao căn cứ chỉ đạo của Bộ Chính trị, Nghị quyết của Quốc hội, Chính phủ, kinh nghiệm quốc tế, điều kiện thực tế của Việt Nam lựa chọn công nghệ tối ưu, an toàn hiệu quả nhất; xây dựng, thẩm định, công bố các tiêu chuẩn, quy chuẩn đối với đường sắt tốc độ cao, đường sắt Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng theo đúng quy trình, thủ tục, thẩm quyền và quy định, hoàn thành trong tháng 10.2025. Trên cơ sở đó, xem xét lựa chọn phương thức đầu tư, nhà đầu tư theo đúng quy trình, thủ tục, thẩm quyền và quy định pháp luật trong tháng 10 năm 2025; báo cáo Thủ tướng Chính phủ những nội dung vượt thẩm quyền.

Tại cuộc họp của Thường trực Chính phủ để tiếp tục thúc đẩy triển khai dự án đường sắt tốc độ cao trên trục Bắc - Nam và tuyến đường sắt Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng hôm 30.8, Thủ tướng nhấn mạnh Nghị quyết của Quốc hội về chủ trương đầu tư Dự án đầu tư xây dựng tuyến đường sắt Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng đã cho phép đầu tư dự án với tốc độ thiết kế tối đa 160 km/h, do đó các cơ quan nghiên cứu, đề xuất lựa chọn công nghệ phù hợp nhất, hiệu quả nhất và xây dựng quy chuẩn, tiêu chuẩn theo công nghệ đó. Cũng với cách làm trên, với dự án đường sắt tốc độ cao Bắc - Nam, chủ trương của Trung ương, Bộ Chính trị và Nghị quyết của Quốc hội đã xác định tốc độ thiết kế 350 km/h, Thủ tướng yêu cầu, các cơ quan nghiên cứu lựa chọn công nghệ phù hợp nhất, hiệu quả nhất, xây dựng quy chuẩn, tiêu chuẩn.

Thủ tướng Phạm Minh Chính yêu cầu các cơ quan công bố công khai các quy chuẩn, tiêu chuẩn nói trên để áp dụng cho những dự án, triển khai đầu tư, kêu gọi đầu tư theo hình thức đầu tư công, đầu tư PPP và các hình thức đầu tư sử dụng nguồn vốn hợp pháp khác; sớm hoàn thành các tiêu chuẩn, quy chuẩn để khẩn trương triển khai công việc tiếp theo.

P.V

Đầu tư hơn 354 tỉ đồng bảo tồn Di sản Thế giới Thành nhà Hồ

UBND tỉnh Thanh Hóa vừa phê duyệt dự án tu bổ, phục hồi và tôn tạo nhiều hạng mục trọng yếu với tổng mức đầu tư hơn 354 tỉ đồng, triển khai từ năm 2025 đến 2028 nhằm đưa Thành nhà Hồ trở thành điểm đến du lịch trọng điểm quốc gia và khu vực.

Theo quyết định, giai đoạn 1 của dự án sẽ tập trung vào những hạng mục quan trọng: Xây dựng khu trưng bày khảo cổ điện Hoàng Nguyên; tu bổ, phục hồi hào thành phía Nam; phục hồi đường Hoàng Gia; tu bổ, chống thấm cổng Nam; hoàn thiện hệ thống giao thông nội bộ cùng cảnh quan cây xanh, điện chiếu sáng và hạ tầng kỹ thuật. Tổng vốn đầu tư cho giai đoạn này lên tới hơn 354,2 tỉ đồng, trong đó chi phí xây dựng chiếm gần 200 tỉ đồng, chi phí đền bù giải phóng mặt bằng hơn 107 tỉ đồng.

Các hạng mục tu bổ được nghiên cứu kỹ lưỡng nhằm tôn trọng nguyên trạng, giữ gìn tối đa các giá trị gốc đã tồn tại qua hàng trăm năm lịch sử. Đơn cử, khu trưng bày khảo cổ điện Hoàng Nguyên sẽ được phỏng dựng nền móng theo hình chữ "Công", kết hợp bảo tồn các hố khảo cổ bằng hệ thống kính cường lực hiện đại, giúp du khách vừa chiêm ngưỡng vừa tiếp cận giá trị khảo cổ học. Đường Hoàng Gia, trục chính của thành nội sẽ được phục hồi bằng đá xanh tương đồng với vật liệu nguyên gốc, đồng thời có khắc dấu năm tu bổ để phân biệt với chất liệu cổ xưa, đảm bảo tính minh bạch cho các thế hệ sau.

Cùng với đó, việc phục hồi hào thành phía Nam với chiều dài gần 1,5 km, kè đá quy mô lớn và hệ thống thoát nước đồng bộ sẽ không chỉ khôi phục diện mạo lịch sử mà còn góp phần chống ngập úng, bảo vệ kiến trúc thành. Những hạng mục phụ trợ như đường nội bộ, hệ thống điện chiếu sáng, cây xanh cảnh quan cũng sẽ được triển khai để hoàn thiện không gian, tạo điều kiện thuận lợi cho phát triển du lịch bền vững. Dự án được phân kỳ thành hai giai đoạn, giai đoạn 1 (2025-2027) thực hiện các hạng mục chính trong khu thành nội; giai đoạn 2 (2027-2028) sẽ phục hồi Đông Thái Miếu, Tây Thái Miếu và cầu Nam Thành. Toàn bộ nguồn vốn được huy động từ ngân sách Trung ương và ngân sách tỉnh theo nghị quyết HĐND tỉnh Thanh Hóa.

NGUYỄN LINH

TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:

Đài Truyền hình VN phải là trụ cột kiến tạo niềm tin và sự đồng thuận trong xã hội

Sáng qua 7.9, Đài Truyền hình Việt Nam long trọng tổ chức Lễ đón nhận Huân chương Lao động hạng Nhất, kỷ niệm 55 năm ngày phát sóng chương trình Truyền hình đầu tiên (7.9.1970 - 7.9.2025), ra mắt và phát sóng chính thức kênh truyền hình đối ngoại quốc gia - Vietnam Today. Tổng Bí thư Tô Lâm đến dự và phát biểu tại Lễ kỷ niệm.

Tổng Bí thư Tô Lâm trao Huân chương Lao động hạng Nhất tặng Đài Truyền hình Việt Nam **Ảnh: TTXVN**

Phát biểu tại buổi lễ, Tổng Bí thư Tô Lâm bày tỏ vui mừng cùng các đại biểu và bạn bè quốc tế tham dự Lễ kỷ niệm 55 năm ngày phát sóng chương trình truyền hình đầu tiên của Đài Truyền hình Việt Nam, đón nhận Huân chương Lao động hạng Nhất và Lễ ra mắt, phát sóng chính thức kênh truyền hình đối ngoại quốc gia - Vietnam Today. Đây là dấu mốc quan trọng trên chặng đường vẻ vang, với nhiều dấu ấn đầy tự hào của các thế hệ lãnh đạo, cán bộ, viên chức, người lao động Đài Truyền hình Việt Nam...

Tổng Bí thư Tô Lâm đã dành tặng Đài Truyền hình Việt Nam 10 chữ: "Mọi người, mọi lúc, mọi nơi, sắc sảo, hấp dẫn". *Mọi người* là tất cả mọi người trong nước, ngoài nước, không phân biệt ai đều được thưởng thức. *Mọi lúc* là bất kỳ thời gian nào cũng thực hiện tốt. *Mọi nơi* là không chỉ ở Việt Nam mà còn trên thế giới. Chúng ta cũng đã *sắc sảo*, hấp dẫn rồi thì tiếp tục phải *sắc sảo* và *hấp dẫn* hơn nữa. Tổng Bí thư chỉ rõ, trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư phát triển như vũ bão; tình hình địa chính trị, địa kinh tế biến chuyển không ngừng; cạnh tranh chiến lược giữa các quốc gia gay gắt, nguy cơ xung đột vũ trang, bùng phát điểm nóng có thể diễn ra bất cứ thời điểm nào, tin tức thời sự chuyển động cuồn cuộn..., những điều ấy càng làm cho thông tin trở thành nhu cầu thiết yếu trong đời sống tinh thần của nhân loại, là nguồn sức mạnh chiến lược, là tài nguyên đặc biệt, là sức mạnh mềm để nâng cao vị thế quốc gia.

Tổng Bí thư yêu cầu, trong giai đoạn phát triển mới, khi toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta đang nỗ lực thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng, hướng tới Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIV, sự nghiệp báo chí, truyền thông nói chung và Đài Truyền hình Việt Nam nói riêng đứng trước thời cơ lớn và thách thức gay gắt. Đài Truyền hình Việt Nam với vai trò cơ quan truyền thông chủ lực đa phương tiện mũi nhọn của quốc gia, phải ngày càng khẳng định bản lĩnh, là trụ cột kiến tạo niềm tin và sự đồng thuận trong xã hội, đòi hỏi phải có sự quyết tâm và nỗ lực rất lớn.

Tổng Bí thư đề nghị Đài Truyền hình Việt Nam tập trung vào một số nhiệm vụ trọng tâm, kiên định mục tiêu cách mạng của Đảng, tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với nhân dân; thực hiện tốt vai trò cơ quan truyền thông quốc gia chủ lực, đa phương tiện, ngọn cờ tiên phong trên mặt trận tư tưởng - văn hóa. Đài Truyền hình Việt Nam phải là tiếng nói tin cậy của Đảng, Nhà nước và nhân dân; là lực lượng đi đầu trong tuyên truyền, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, lan tỏa thông tin tích cực, khơi dậy niềm tin và khát vọng phát triển dân tộc. Với vị thế mới, yêu cầu mới trong bối cảnh phát triển mới của đất nước, Đài Truyền hình Việt Nam phải xác định là đài truyền hình quốc gia với những mục tiêu cụ thể, kiên định đồng hành cùng các đường lối của Đảng, hết lòng phục vụ nhân dân...

Tổng Bí thư Tô Lâm yêu cầu, nâng cao chất lượng nội dung, làm giàu bản sắc văn hóa Việt Nam; phản ánh trung thực đời sống, cổ vũ nhân tố mới, gương người tốt, việc tốt, lan tỏa những giá trị tốt đẹp, thúc đẩy một xã hội đề cao giá trị con người, giáo dục tri thức, đạo đức; đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch; khẳng định vai trò của Đài Truyền hình Việt Nam góp phần dẫn dắt, nâng cao thị hiếu, thẩm mỹ, trình độ hưởng thụ các giá trị văn hóa nghệ thuật, phát triển công nghiệp văn hóa, xây dựng hệ giá trị văn hóa, con người Việt Nam thời kỳ mới. Đài Truyền hình Việt Nam cần góp phần hình thành hệ giá trị yêu nước, nhân ái, trung thực, đoàn kết, sáng tạo, làm nền tảng cho sự phát triển bền vững. Tiếp tục tăng cường các chương trình có tính chính luận cao, các tuyến tin bài phản bác, đấu tranh luận điệu sai trái của các thế lực thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; chủ động thực hiện mô hình xã hội hóa, liên kết hợp tác và không ngừng đổi mới sáng tạo, phát triển công nghệ, sáng tạo chương trình, nhiều nội dung hấp dẫn để người dân được hưởng thụ văn hóa, giải trí lành mạnh...

Tại buổi lễ, Tổng Bí thư Tô Lâm đã trao Huân chương Lao động hạng Nhất tặng Đài Truyền hình Việt Nam, do có thành tích xuất sắc trong đổi mới nội dung tuyên truyền, ứng dụng khoa học kỹ thuật trong sản xuất các chương trình truyền hình, các hoạt động thiện nguyện, đảm bảo an sinh xã hội, góp phần vào sự phát triển kinh tế, xã hội của đất nước.

P.V (tổng hợp)

Đài Tiếng nói Việt Nam đón nhận Huân chương Hồ Chí Minh lần thứ 3

Sáng 7.9, Thủ tướng Phạm Minh Chính dự Lễ kỷ niệm 80 năm Ngày thành lập Đài Tiếng nói Việt Nam (7.9.1945 - 7.9.2025) và đón nhận Huân chương Hồ Chí Minh lần thứ 3. Phát biểu tại sự kiện, Thủ tướng Phạm Minh Chính tặng Đài Tiếng nói Việt Nam 16 chữ: "Bản lĩnh - Khách quan - Toàn diện - Kịp thời - Bản sắc - Số hóa - Sáng tạo - Hiệu quả".

Thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước trao Huân chương Hồ Chí Minh (lần thứ ba) tặng Đài Tiếng nói Việt Nam; phát biểu tại buổi lễ, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính bày tỏ cùng các đại biểu thành kính tưởng nhớ và biết ơn vô hạn Chủ tịch Hồ Chí Minh, Người thầy vĩ đại của cách mạng Việt Nam, Anh hùng giải phóng dân tộc, Danh nhân văn hóa thế giới của Việt Nam, Người chỉ đạo thành lập Đài Phát thanh quốc gia - tiền thân của Đài Tiếng nói Việt Nam ngày nay...

Điểm lại những mốc son trong 80 năm qua của Đài Tiếng nói Việt Nam, Thủ tướng cho biết, trong suốt 80 năm qua, "Tiếng nói Việt Nam" luôn vang xa, bay cao; là tiếng nói của hành trình đầy gian truân nhưng rất tự hào, anh hùng, vẻ vang để giành được độc lập - tự do - hạnh phúc của dân tộc; là tiếng nói của đau đớn, căm hờn, chiến đấu; là tiếng nói của niềm tin và hy vọng; là tiếng nói của lương tri và phẩm giá con người; là tiếng nói của tình dân tộc, nghĩa đồng bào; là tiếng nói của khát vọng, yêu chuộng hòa bình và tình hữu nghị, đoàn kết quốc tế; là tiếng nói tạo động lực, truyền cảm hứng cho biết bao thế hệ người dân Việt Nam qua các giai đoạn lịch sử cách mạng hào hùng của đất nước...

Bộ VHTTDL cảm ơn các cơ quan thông tấn báo chí về công tác thông tin, tuyên truyền kỷ niệm 80 năm Ngày Quốc khánh

Thứ trưởng Thường trực Bộ VHTTDL Lê Hải Bình vừa ký văn bản số 4566/BVHTTDL-BC gửi các cơ quan thông tấn báo chí về việc cảm ơn liên quan công tác thông tin, tuyên truyền kỷ niệm 80 năm Ngày Quốc khánh nước Cộng hòa XHCN Việt Nam (2.9.1945 - 2.9.2025).

Văn bản cho biết: Thực hiện nhiệm vụ được giao liên quan Lễ kỷ niệm 80 năm Ngày Quốc khánh nước Cộng hòa XHCN Việt Nam (2.9.1945 - 2.9.2025) (Lễ kỷ niệm), Bộ VHTTDL đã chủ trì, phối hợp với các Ban, Bộ, ngành ở Trung ương, UBND thành phố Hà Nội, các đơn vị liên quan thành lập Trung tâm báo chí Lễ kỷ niệm. Các hoạt động phục vụ công tác thông tin, tuyên truyền cho Lễ kỷ niệm đã thành công tốt đẹp.

Lãnh đạo Bộ VHTTDL và các đơn vị liên quan trân trọng gửi lời cảm ơn sâu sắc đến lãnh đạo các cơ quan báo chí, các nhà báo, phóng viên, biên tập viên, kỹ thuật viên của cơ quan báo chí đã không quản khó khăn vất vả, cố gắng hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao nhằm thông tin kịp thời, hấp dẫn, giàu cảm xúc về các sự kiện, câu chuyện, những hình ảnh đẹp về Lễ kỷ niệm và các hoạt động liên quan khác. Qua đó, góp phần rất quan trọng vào thành công chung của sự kiện đặc biệt này.

Trong thời gian chuẩn bị và tổ chức các hoạt động, do khối lượng công việc lớn, tính chất phức tạp khó tránh khỏi những sơ suất và thiếu sót ngoài ý muốn. Bộ VHTTDL mong nhận được sự thông cảm, chia sẻ của các cơ quan, đơn vị và các cơ quan báo chí. Đồng thời, rất mong được những ý kiến góp ý để Bộ VHTTDL cùng các đơn vị liên quan có thể phối hợp tổ chức triển khai nhiệm vụ tốt hơn trong các sự kiện lớn khác của đất nước.

V.D

Giữ gìn bản sắc, xây dựng môi trường lành mạnh

MINH NGỌC

Bảo tồn, phát huy các giá trị bản sắc văn hóa truyền thống không chỉ để gìn giữ niềm tự hào riêng có mà còn là nền tảng để xây dựng một môi trường sống lành mạnh, văn minh cho cộng đồng.

Tôn trọng và phát huy, lan tỏa những giá trị tốt đẹp, đẩy lùi hủ tục, lạc hậu sẽ góp phần hình thành, dung dưỡng những không gian, môi trường văn hóa cho người dân.

Lưu giữ bản sắc

Hoạt động nhằm gìn giữ bản sắc văn hóa lâu đời của dân tộc Dao đỏ ở xóm Nà Roỏng, xã Nguyên Bình (Cao Bằng) là một ví dụ điển hình về xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh cho cộng đồng. Từ lâu, mô hình Câu lạc bộ Bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc Dao đỏ ở xóm nhỏ này đã hun đúc, duy trì niềm tự hào bản sắc truyền thống trong mọi thế hệ người dân, từ những cô cậu bé ở tuổi vỡ lòng đến lứa tuổi trung niên, người cao tuổi. Với những người dân ở đây, sắc màu truyền thống lưu giữ trên trang phục, giọng nói, chữ viết hay các điệu múa, lời hát chính là niềm tự hào không gì thay thế được.

Mô hình câu lạc bộ được thành lập từ ý tưởng của những người trẻ, với mong muốn bảo tồn những giá trị văn hóa truyền thống dân tộc Dao đỏ. Câu lạc bộ sau khi ra đời đã thu hút sự tham gia của nhiều người dân trong xóm, đặc biệt có gia đình nhiều thế hệ cùng đồng lòng hưởng ứng. Nhìn thấy những giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc Dao đỏ đang dần bị lãng quên, những khung thêu, làn điệu dân ca, tiếng nói, trang phục, lễ hội…, dường như đều có nguy cơ mai một, thực tế ấy đã thôi thúc những tấm lòng tâm huyết với di sản ông cha quyết tâm phải làm được một điều gì đó cho cộng đồng.

Câu lạc bộ Bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc Dao đỏ xóm Nà Roỏng không chỉ là một địa chỉ thu hút người dân tham gia các hoạt động mà chính là nền tảng để giữ gìn, bảo vệ những giá trị di sản văn hóa riêng có của người Dao đỏ ở đây. Những bậc cao niên dạy con cháu học nghề thêu để giữ lại những bộ trang phục dân tộc mặc trong dịp lễ, Tết và những ngày quan trọng của cuộc đời. Những điệu múa, hát Páo dung được cất lên giữa cánh đồng xanh ngát, trở thành niềm kiêu hãnh của bản làng. Đặc biệt, việc duy trì, truyền dạy tiếng nói của người Dao đỏ được chú trọng, khắc phục nguy cơ mai một.

Nâng niu những giá trị bản sắc truyền thống, với cộng đồng người dân tộc Dao đỏ ở xóm Nà Roỏng chính là hướng đến việc lưu giữ, bảo tồn, lan tỏa và tiếp thêm ngọn lửa tình yêu, niềm nhiệt huyết đối với từng người con của núi rừng nơi đây. Thế hệ trẻ- người con của núi rừng với khao khát vun đắp truyền thống, làm giàu cho quê hương cũng có nhiều sáng kiến để phát huy những giá trị, lan tỏa và giới thiệu nét đẹp bản sắc tới đông đảo du khách trong và ngoài nước.

Tôn trọng, ứng xử chuẩn mực với văn hóa cộng đồng

Trong câu chuyện gìn giữ, phát huy các giá trị bản sắc của người dân ở các địa phương, có một vấn đề đang được đặt ra là làm sao có thể hài hòa giữa mục tiêu phát triển du lịch với bảo tồn văn hóa truyền thống, nhân tố cốt lõi trong môi trường văn hóa của người dân. Hiện tượng nhiều du khách do không hiểu rõ các văn hóa bản địa, có những ứng xử thiếu chuẩn mực đối với các giá trị truyền thống ở nhiều nơi, đặc biệt với những giá trị bản sắc đặc thù, ít nhiều đã ảnh hưởng và gây nên bức xúc trong cộng đồng.

Ví dụ như câu chuyện các du khách nước ngoài nhảy múa, vui đùa trong trang phục truyền thống của phụ nữ dân tộc Mông trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang thời gian gần đây. Nhìn từ góc độ văn hóa bản địa, đây là hành vi lệch chuẩn, làm tổn thương cộng đồng và đi ngược lại định hướng phát triển du lịch văn minh, bền vững mà các địa phương đang theo đuổi. Câu chuyện du lịch trách nhiệm, không được phép tùy tiện trong ứng xử với văn hóa bản địa tiếp tục được đặt ra. Đây cũng là yếu tố nhằm giữ gìn trọn vẹn truyền thống văn hóa, bảo vệ môi trường sống, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị con người trong mỗi cộng đồng.

Trong bối cảnh phát triển du lịch văn hóa đang trở thành xu thế, việc tạo nên những trải nghiệm thú vị, độc đáo dành cho du khách chính là viên nam châm giàu sức hút cho từng vùng đất. Nhưng điều đó không có nghĩa là mở cửa cho những ứng xử thiếu hiểu biết, thiếu tôn trọng với văn hóa cộng đồng. GS.TS Từ Thị Loan, nguyên Viện trưởng Viện Văn hóa Nghệ thuật quốc gia Việt Nam cho rằng, đối với phụ nữ Mông, chiếc váy truyền thống cũng chính là dấu hiệu nhận diện dân tộc, là niềm tự hào về cội nguồn. Đây cũng là chỉ dấu văn hóa để quảng bá nét đẹp, bản sắc tộc người đến với du khách trong nước và quốc tế. Vì thế, du khách cần có sự tìm hiểu, tôn trọng đối với văn hóa bản địa ở từng vùng đất trước khi trải nghiệm, khám phá.

Câu lạc bộ Bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc Dao đỏ ở xã Nguyên Bình (Cao Bằng)

Người dân ở khu vực cột cờ Lũng Cú (Tuyên Quang) chú trọng gìn giữ, phát huy các giá trị bản sắc của người dân ở các địa phương

PGS.TS Bùi Hoài Sơn, Ủy viên chuyên trách Ủy ban Văn hóa, Xã hội của Quốc hội khẳng định, văn hóa là "tài nguyên mềm" quý giá, là điểm khác biệt giúp mỗi địa phương định vị chính mình trên bản đồ du lịch. Bởi thế, thu hút du khách từ văn hóa là một hướng đi đúng và đầy tiềm năng. Đến với vùng cao phía Bắc, du khách sẽ có những trải nghiệm thú vị với nét văn hóa, tập tục của các dân tộc Mông, Mường, Dao, Tày, Thái… Mỗi dân tộc đều sở hữu một kho báu di sản đặc sắc, có chiều sâu. Mỗi lát cắt đều có thể cất lên những câu chuyện dài đầy trầm tích.

Tuy nhiên, nếu vì sự hấp dẫn ấy mà để du khách tự do trải nghiệm và không có quy tắc ứng xử rõ ràng, không có giới hạn và chuẩn mực, thì hệ lụy là rất dễ dẫn đến tình trạng lệch chuẩn, phản cảm và biến tướng, thậm chí có thể thương mại hóa thô thiển những giá trị vốn rất đỗi thiêng liêng. Nếu không được chấn chỉnh kịp thời sẽ làm tổn thương cộng đồng bản địa, bóp méo hình ảnh văn hóa Việt Nam trong mắt du khách quốc tế, và quan trọng nhất là khiến chính thế hệ trẻ hiểu sai, xa rời cội nguồn.

Trước sáp nhập, tỉnh Hà Giang (cũ) đã ban hành Bộ Quy tắc ứng xử văn minh trong hoạt động du lịch. Hiện nay, tỉnh Tuyên Quang tiếp tục kế thừa và triển khai nội dung này theo hướng đẩy mạnh tuyên truyền, nâng cao nhận thức cho cộng đồng và du khách, đảm bảo ứng xử văn minh, tôn trọng bản sắc văn hóa các dân tộc. Tán đồng sự cần thiết phải có bộ quy tắc ứng xử văn minh trong hoạt động du lịch văn hóa ở các địa phương, PGS.TS Bùi Hoài Sơn cũng lưu ý, bên cạnh những cảnh báo còn cần có chế tài, cam kết rõ ràng. Nếu vi phạm sẽ bị xử lý nghiêm. Các địa phương cũng cần chủ động gìn giữ bản sắc của mình, không vì lợi ích kinh tế trước mắt mà đánh đổi sự nguyên bản của văn hóa. Người dân bản địa phải được đặt vào vị trí trung tâm của việc bảo vệ và phát huy giá trị văn hóa, thay vì trở thành "phông nền" cho các sản phẩm du lịch mang tính trình diễn.

Dải đất hình chữ S với kho tàng các giá trị văn hóa ẩn sâu chính là hành trình trải nghiệm phong phú, đặc sắc dành cho du khách. Thấu hiểu mong muốn của cộng đồng được giới thiệu và quảng bá những giá trị ấy, du khách sẽ hòa vào cuộc sống của mỗi vùng đất để có những trải nghiệm nguyên bản và mang chiều sâu văn hóa. Đây cũng là yếu tố góp phần làm giàu cho từng vùng đất, làm giàu đời sống văn hóa cộng đồng. ■

Hà Nội gắn biển tên phố Phan Tây Nhạc

Sáng 7.9, UBND phường Xuân Phương (Hà Nội) tổ chức lễ công bố quyết định, gắn biển tên phố Phan Tây Nhạc. Tại buổi lễ, đại diện Sở VHTT Hà Nội đã công bố Quyết định số 3862/QĐ-UBND của UBND thành phố Hà Nội về việc đặt tên, đổi tên, điều chỉnh độ dài một số đường, phố và công trình công cộng trên địa bàn thành phố Hà Nội năm 2025; trong đó có phố Phan Tây Nhạc trên địa bàn phường Xuân Phương.

Phan Tây Nhạc là vị tướng giỏi vào thời Hùng Vương thứ 18. Ông được thờ ở đình Thị Cấm và Hòe Thị, phường Xuân Phương. Ngọc phả đình Thị Cấm cho biết, ông là người Hà Trung, Châu Ái (Thanh Hóa), văn võ toàn tài, không ai sánh nổi. Ông tới núi Tản Viên bái yết Tản Viên Sơn Thánh, được tin dùng, giao cho giữ gìn mục lục của các vị Thánh Cơ, chức vụ gọi là Cơ Mục Phán Quan. Sau đó, ông cùng Tản Viên Sơn Thánh giúp Vua Hùng việc nước. Nhà vua phong cho ông làm Tây Nhạc Tướng quân, rồi Tây Nhạc Đại vương. Ông sống trong tâm thức nhân dân là vị tướng quân tài giỏi, yêu nước, đức độ, dạy dân cấy lúa, làm nông…

Tại buổi lễ, Phó Chủ tịch UBND phường Xuân Phương Nguyễn Anh Đức cho biết, Đức Thánh Phan Tây Nhạc được đặt tên tại tuyến phố để lưu giữ, nhắc nhớ các thế hệ nhân dân về lịch sử vùng đất với bề dày truyền thống văn hóa. Đây là niềm vinh dự, tự hào của Đảng bộ, chính quyền và nhân dân phường Xuân Phương. Bên cạnh ý nghĩa lịch sử sâu sắc, việc đặt tên phố nhằm tạo điều kiện cho xác nhận địa chỉ, quản lý đô thị cũng như lưu dấu lịch sử, văn hóa cho thế hệ mai sau. Phố Phan Tây Nhạc nối điểm giao phố Trịnh Văn Bô tại chân cầu vượt Tasco, đến ngã tư giao tỉnh lộ 70 tại đoạn khớp nối, giáp Khu đô thị Vân Canh. **P.V**

Họ không còn "người tạm trú" trên chính mảnh đất quê hương

● **Bài, ảnh: PHẠM NGÂN**

Những ngày qua, giữa núi rừng miền Tây Nghệ An, đồng bào Đan Lai cũng hòa chung niềm vui Tết Độc lập. Với họ, niềm hân hoan năm nay còn đặc biệt hơn khi hàng trăm hộ dân lần đầu tiên được cầm trong tay Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, khẳng định quyền an cư vững bền.

Vui đón Tết Độc lập không chỉ gói gọn trong bữa cơm mới, chum rượu cần dâng tổ tiên như bao năm trước, mà nay còn được nhân lên gấp bội với đồng bào người Đan Lai vùng lõi Vườn Quốc gia Pù Mát (Nghệ An).

Hộ dân Đan Lai ở bản Cò Phạt nhận quà hỗ trợ

> *Sau hàng trăm năm sống lặng lẽ giữa đại ngàn, người Đan Lai hôm nay đã bước sang một trang mới, trang đời của an cư, của khát vọng, của niềm tin. Họ không còn là "người tạm trú" trên chính mảnh đất quê hương, mà đã thật sự trở thành chủ nhân hợp pháp, tự hào và vững vàng.*
>
> **(Ông PHẠM CÔNG HÙNG, Chủ tịch UBND xã Môn Sơn)**

Niềm vui đặc biệt

Hơn 450 cuốn "sổ đỏ" đã được trao tận tay bà con sinh sống tại hai bản Búng, Cò Phạt xã Môn Sơn. Mỗi Giấy chứng nhận quyền sở hữu đất đã mở ra một chặng đời mới, đưa họ từ thân phận tạm cư giữa đại ngàn thành những chủ nhân đích thực của đất đai, ruộng vườn.

Nhớ lại giây phút run run lật xem tên của mình trên Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, nhiều người không giấu nổi niềm xúc động, như được "sinh ra lần nữa". Ông Lô Văn Dũng (bản Búng) bùi ngùi: "Có đất, có "sổ đỏ" được cấp từ tháng 7.2025 chúng tôi yên tâm dựng nhà, gây dựng cuộc sống. Con cháu đời sau sẽ không còn cảnh phiêu bạt. Vậy là sau hơn 600 năm bản được hình thành nơi vùng lõi Vườn quốc gia Pù Mát, nay người Đan Lai chúng tôi đã đón niềm vui mới".

Đằng sau niềm vui hôm ấy là ký ức về bao thế kỷ sống biệt lập nơi vùng lõi Pù Mát. Người Đan Lai từng chỉ biết làm nương, chọc lỗ tra hạt, bám rừng trong đói nghèo triền miên. Có thời, những vết dao khắc lên cây để đếm những lần dời bản như khắc cả nỗi buồn về kiếp sống bấp bênh. Tuổi thọ ngắn ngủi, trẻ em ít được đến trường, cái nghèo và bóng tối bao phủ. Nhưng nay tất cả đã dần lùi lại phía sau. Giờ đây, diện mạo bản làng đổi thay từng ngày, đường bê tông thay lối mòn rừng, điện lưới sáng lên bên bếp lửa, nhà sàn khang trang thế chỗ lều nứa tạm bợ. Người dân đã biết trồng lúa nước, ngô lai, cam, keo; nuôi bò, dê, lợn, gà… Một số hộ còn mạnh dạn tham gia làm du lịch cộng đồng, giới thiệu điệu hát, chóe rượu cần và nếp sống bản địa tới du khách bốn phương, mở ra hướng phát triển bền vững kết hợp giữa sinh kế và văn hóa.

Trong sự đổi thay ấy, gia đình ông La Văn Linh, Bí thư Chi bộ bản Cò Phạt là một ví dụ điển hình. Con gái ông, chị La Thị Sài, từng đi xuất khẩu lao động tại Saudi Arabia từ năm 2016. Sau ba năm trở về, chị đã có khoản tích lũy để nuôi con ăn học, sửa sang nhà cửa, mua trâu bò chăn nuôi, thậm chí dự định mở cửa hàng tạp hóa. Không chỉ riêng gia đình ông Linh, đến nay hai bản Cò Phạt và Búng đã có 13 thanh niên đi làm việc ở nước ngoài với thu nhập ổn định. Nhiều người lập gia đình với người ngoài địa phương, góp phần hạn chế tảo hôn và hôn nhân cận huyết vốn từng là nỗi lo ở cộng đồng này. Điều làm bà con hạnh phúc nhất là con trẻ được học hành. Giờ đây, trẻ em Đan Lai đã đến lớp tiểu học, nhiều em học lên THPT, thậm chí đỗ đại học. Ước mơ của thế hệ trẻ cũng dần lớn lên cùng ánh sáng văn minh. Em Lô Thị Hoa, học sinh lớp 11, chia sẻ: "Chúng em muốn học thật giỏi để sau này trở về xây dựng quê hương, giúp bản làng thoát nghèo và giữ gìn tiếng nói, điệu hát của người Đan Lai".

Niềm vui của người dân khi chính thức là chủ sở hữu của mảnh đất xây nhà và ruộng vườn của gia đình

Nhằm tạo điều kiện tốt nhất cho học sinh Đan Lai, Đồn Biên phòng Môn Sơn phối hợp với Trường THCS Môn Sơn triển khai mô hình "Đồng hành cùng ký túc xá vùng biên" đã triển khai tại ký túc xá Trường THCS Môn Sơn, đón các em học sinh tộc người Đan Lai ở bản Búng và bản Cò Phạt, cách trường 20km ra học. Năm học 2024-2025, ký túc xá Trường THCS Môn Sơn đã đón khoảng 90 em học sinh từ lớp ba trở lên ở các bản này ra học.

Sức sống mới của bản làng

Việc cấp hơn 360 ha đất ở và đất sản xuất cho người Đan Lai không chỉ tháo gỡ "nút thắt" pháp lý tồn tại hàng chục năm, mà còn trao cho họ niềm tin chắc chắn để bám bản, giữ rừng. Từng căn nhà kiên cố được dựng lên trong chương trình xóa nhà tạm, nhà dột nát, trở thành biểu tượng của sự quan tâm, đồng hành từ Đảng, Nhà nước.

Tổ công tác ĐBP 555 giúp bà con Đan Lai bản Cò Phạt thu hoạch lúa

Bà Lê Thị Xoa ở bản Búng run run cầm "sổ đỏ": "Hơn nửa đời người trong rừng, chưa bao giờ nghĩ sẽ có ngày tên mình nằm trên Giấy chứng nhận đất đai. Giờ có sổ đỏ, có nhà mới, chúng tôi yên tâm làm ăn, mùa đông không còn sợ lạnh". Niềm vui ấy nối dài trong ánh mắt các cụ già ôm chặt tờ "Giấy hồng" vào ngực, trong tiếng cười trẻ thơ tung tăng đến lớp, trong sắc cờ đỏ sao vàng rực sáng trên nóc nhà sàn giữa rừng Pù Mát. Chủ tịch UBND xã Môn Sơn Phạm Công Hùng phấn khởi cho biết: Bản Khe Búng và bản Cò Phạt của xã biên giới Môn Sơn có 243 hộ, trong đó 235 hộ nghèo, chiếm tỷ lệ 96,7%. Sau hàng trăm năm sống lặng lẽ giữa đại ngàn, người Đan Lai hôm nay đã bước sang một trang mới, trang đời của an cư, của khát vọng, của niềm tin. Họ không còn là "người tạm trú" trên chính mảnh đất quê hương, mà đã thật sự trở thành chủ nhân hợp pháp, tự hào và vững vàng.

Nhiều người trong bản chưa hiểu hết giá trị của "sổ đỏ", do đó cán bộ đã đến từng nhà để tuyên truyền với bà con là tờ giấy này rất quan trọng, mất giấy là mất nhà, tuyệt đối không cho ai mượn. Việc cấp "sổ đỏ" giúp người Đan Lai chính thức có quyền sở hữu hợp pháp mảnh đất mình đang sinh sống, canh tác. Đây là cơ sở để họ yên tâm bám bản, ổn định cuộc sống, không còn nơm nớp lo sợ bị di dời hay mất đất. Đồng thời, mở ra cơ hội tiếp cận chính sách, an sinh xã hội vì khi có bìa đỏ người dân Đan Lai có thể vay vốn Ngân hàng Chính sách xã hội để phát triển sản xuất, xây dựng nhà cửa, đầu tư chăn nuôi, trồng trọt.■

Kết nối tiềm năng du lịch Việt Nam - Ấn Độ

● **HỒNG NHUNG (từ Bengaluru, Ấn Độ)**

Từ ngày 4-11.9, Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam chủ trì phối hợp với Quỹ Hỗ trợ phát triển du lịch; Nhà hát Ca, Múa, Nhạc Quốc gia Việt Nam và Báo *Văn Hóa* tổ chức Chương trình giới thiệu du lịch Việt Nam, kết nối doanh nghiệp tại thị trường Ấn Độ năm 2025 tại thành phố Bengaluru và Hyderabad.

Chương trình giới thiệu du lịch Việt Nam, kết nối doanh nghiệp năm 2025 tại thành phố Bengaluru (Ấn Độ)

Chương trình được chờ đợi sẽ tạo nên một diễn đàn kết nối kinh doanh, thúc đẩy trao đổi khách giữa hai nước, qua đó, thúc đẩy quảng bá điểm đến, sản phẩm và dịch vụ du lịch đặc sắc của Việt Nam tới thị trường Ấn Độ.

Lan tỏa văn hóa Việt Nam

Tại chương trình giới thiệu du lịch Việt Nam, kết nối doanh nghiệp năm 2025 đã diễn ra tại thành phố Bengaluru, Phó Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam Phạm Văn Thủy cho biết, Việt Nam được biết đến như một điểm đến du lịch hàng đầu trong khu vực Đông Nam Á, nơi hội tụ vẻ đẹp bất tận và giàu bản sắc văn hóa. Đáng chú ý là các di sản thế giới của Việt Nam đã được UNESCO công nhận như Vịnh Hạ Long, Vườn Quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng, Quần thể Tràng An, Hoàng Thành Thăng Long, Thành Nhà Hồ, cố đô Huế, phố cổ Hội An, Thánh địa Mỹ Sơn. "Việt Nam mang đến danh mục các sản phẩm phong phú từ nghỉ dưỡng biển cao cấp, du lịch MICE, cưới hỏi, đến những hành trình văn hóa - tâm linh gắn liền với Phật giáo, phù hợp với nhu cầu đa dạng của du khách quốc tế, trong đó có du khách Ấn Độ", Phó Cục trưởng Phạm Văn Thủy nhấn mạnh.

Trong khi đó, ẩm thực Việt Nam, với sự đa dạng, cân bằng và giàu hương vị, đã góp phần gìn giữ được bản sắc truyền thống, đáp ứng khẩu vị của du khách quốc tế, trong đó có thực khách Ấn Độ. Hiện tại có rất nhiều nhà hàng Ấn Độ tại Việt Nam, giúp du khách Ấn Độ tìm thấy sự thân quen trong hành trình, đồng thời có cơ hội trải nghiệm sự giao thoa văn hóa giữa ẩm thực Việt Nam và Ấn Độ.

Đại sứ đặc mệnh toàn quyền Việt Nam tại Ấn Độ Nguyễn Thanh Hải khẳng định, Việt Nam là điểm đến hấp dẫn và mang đến rất nhiều điều tuyệt vời cho du khách Ấn Độ bởi sự đa dạng các loại hình du lịch. Đại sứ Nguyễn Thanh Hải đánh giá cao việc Bộ VHTTDL lựa chọn địa điểm thành phố Bengaluru và thời điểm để tổ chức Chương trình Xúc tiến Du lịch Việt Nam, kết nối doanh nghiệp tại thị trường Ấn Độ. "Việc tổ chức xúc tiến du lịch sau khi hàng không mới mở đường bay thẳng kết nối từ tháng 5.2024 là hành động hết sức kịp thời, nhận được sự hưởng ứng và quan tâm cao của cộng đồng doanh nghiệp", Đại sứ Nguyễn Thanh Hải nhấn mạnh.

Theo Đại sứ, Việt Nam cũng là một điểm đến lý tưởng để quay phim vì sở hữu cảnh quan đa dạng, độc đáo, từ thiên nhiên kỳ vĩ đến di sản văn hóa phong phú, thu hút các dự án điện ảnh quốc tế. Vừa qua khi bộ phim hợp tác giữa hai nước "Love in Vietnam" ra mắt, tác phẩm điện ảnh này đã trở thành "cú hích" mở màn cho chiến lược khai thác du lịch qua điện ảnh giữa Việt Nam và Bollywood - một trong những trung tâm sản xuất phim lớn nhất thế giới. Bộ phim là minh chứng sống động thúc đẩy kết nối du lịch giữa Việt Nam và Ấn Độ.

Thông qua chương trình, cơ hội quảng bá văn hóa Việt Nam bằng tiết mục biểu diễn nhạc cụ biểu diễn truyền thống như sáo, đàn nhị, đàn tỳ bà, đàn bầu, đàn Klonput và T'rưng cũng đến gần hơn với du khách Ấn Độ. Các nghệ sĩ không chỉ biểu diễn các bản nhạc, ca khúc Việt Nam, mà còn thể hiện những bài hát nổi tiếng Ấn Độ để tăng cường giao lưu, kết nối với nước bạn, tăng thêm tình hữu nghị giữa hai nước. Một bữa tiệc âm nhạc đầy màu sắc đã lan tỏa văn hóa Việt Nam ra quốc tế, từ đó, du khách cảm thấy yêu mến Việt Nam, muốn đến Việt Nam nhiều hơn. Đây cũng chính là điểm nhấn đặc trưng của chương trình tại thị trường Ấn Độ lần này.

"Tôi cảm thấy thật tự hào và hạnh phúc khi có thể mang nhạc cụ truyền thống của Việt Nam biểu diễn tại Ấn Độ, đặc biệt là được phối hợp với chương trình của Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam nhằm góp phần lan tỏa văn hóa Việt Nam tại quốc gia này", NSƯT Nguyễn Thanh Hương chia sẻ.

Thúc đẩy du lịch Việt Nam - Ấn Độ lên tầm cao mới

Nhắc đến tiềm năng hợp tác du lịch Việt Nam - Ấn Độ trong thời gian tới, Phó Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam Phạm Văn Thủy nhấn mạnh du lịch là một trong những lĩnh vực gắn kết sâu sắc nhất, bởi mỗi chuyến đi không chỉ mang ý nghĩa khám phá, mà còn là cầu nối hữu nghị, giúp nhân dân hai nước hiểu biết và xích lại gần nhau hơn. "Chương trình đã tạo điều kiện tăng trưởng tích cực dòng khách Ấn Độ đến Việt Nam trong thời gian tới nhằm khẳng định sức hút ngày càng lớn của Việt Nam, từ đó mở ra tiềm năng hợp tác to lớn giữa hai bên trong lĩnh vực du lịch", Phó Cục trưởng Phạm Văn Thủy nói thêm.

Ngoài ra, sự kiện lần này là sự phát huy hiệu quả quá trình triển khai đường bay mới, mở rộng thị trường khách tiềm năng, đa dạng hóa thị trường nhằm hạn chế phụ thuộc vào thị trường trọng điểm. Từ đó, góp phần đa dạng hóa thị trường khách quốc tế, giảm sự phụ thuộc vào các thị trường truyền thống; định hướng xây dựng Ấn Độ trở thành thị trường chiến lược, ổn định và bền vững trong dài hạn đối với ngành Du lịch Việt Nam.

Chương trình cũng khẳng định quyết tâm của Bộ VHTTDL trong định hướng chiến lược, tổ chức triển khai các hoạt động quảng bá, xúc tiến, xây dựng thương hiệu du lịch quốc gia tại thị trường Ấn Độ; thúc đẩy hợp tác đầu tư, thương mại; tạo động lực phục hồi và phát triển bền vững cho du lịch Việt Nam trong giai đoạn mới.

"Sự kiện hôm nay không chỉ là dịp quảng bá hình ảnh du lịch Việt Nam, mà còn là cơ hội quan trọng để tăng cường kết nối hợp tác giữa doanh nghiệp kinh doanh du lịch hai nước. Từ đó, góp phần đưa du lịch trở thành một trong những lĩnh vực hợp tác nổi bật nhất trong quan hệ hợp tác chiến lược toàn diện Việt Nam - Ấn Độ trong thời gian tới", Phó Cục trưởng Phạm Văn Thủy nhấn mạnh.

Ngày mai 9.9, Chương trình giới thiệu du lịch Việt Nam, kết nối doanh nghiệp tại thị trường Ấn Độ năm 2025 sẽ tiếp tục được tổ chức tại thành phố Hyderabad. ■

Hà Nội là thành phố "Du lịch bền vững"

Tại Đại hội đồng Tổ chức Xúc tiến Du lịch các thành phố Toàn cầu lần thứ 12 diễn ra ở TP.HCM, Hà Nội đã vinh dự được Tổ chức Xúc tiến Du lịch các thành phố Toàn cầu trao giải thưởng "Du lịch bền vững" 2025. Đây không chỉ là phần thưởng cho nỗ lực bền bỉ của ngành Du lịch Thủ đô, mà còn là minh chứng cho tầm nhìn phát triển hài hòa giữa bảo tồn môi trường, phát huy giá trị văn hóa và thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, khẳng định vị thế Thủ đô trên bản đồ du lịch xanh quốc tế .

Giám đốc Sở Du lịch Hà Nội Đặng Hương Giang cho biết, nhiều năm qua thành phố đã triển khai hàng loạt sáng kiến như: Khuyến khích cơ sở lưu trú, nhà hàng hạn chế đồ nhựa dùng một lần; xây dựng mô hình du lịch sinh thái, trải nghiệm cộng đồng; lắp đặt biển báo, thùng rác phân loại tại các điểm di tích; tổ chức chương trình cộng đồng như "Chủ nhật xanh" để nâng cao nhận thức bảo vệ môi trường.

Điểm nổi bật trong hành trình phát triển du lịch bền vững của Hà Nội là sự đa dạng sáng kiến, từ chính sách, hạ tầng đến hoạt động cộng đồng. Các chương trình khuyến khích khách sạn, homestay đạt chứng nhận "du lịch xanh" theo tiêu chuẩn quốc tế đã nâng cao chất lượng dịch vụ, giảm tiêu hao năng lượng và khẳng định cam kết giảm dấu chân carbon. Nhiều lễ hội, sự kiện văn hóa gần đây được tổ chức theo hướng "không rác thải nhựa", hướng tới mô hình "zero waste" (không rác thải), lan tỏa thông điệp mạnh mẽ về du lịch trách nhiệm.

Hà Nội cũng chú trọng phát triển du lịch cộng đồng, nơi người dân vừa là chủ thể sáng tạo sản phẩm, vừa là đối tác hưởng lợi. Các dự án trải nghiệm tại làng nghề truyền thống, không gian văn hóa xưa - nay, hay mô hình nông nghiệp sinh thái đã thu hút du khách quốc tế, đồng thời góp phần xóa đói giảm nghèo, nâng cao đời sống người dân.

Bà Đặng Hương Giang khẳng định, giải thưởng của Tổ chức Xúc tiến Du lịch các thành phố Toàn cầu không chỉ nâng cao uy tín của Hà Nội và Việt Nam trên trường quốc tế mà còn chứng minh rằng một đô thị lớn, phát triển nhanh hoàn toàn có thể đi đôi với bảo vệ môi trường. Hà Nội trở thành hình mẫu để các địa phương khác học hỏi, gửi đi thông điệp: Phát triển du lịch không phải đánh đổi tài nguyên, mà cần dựa trên sự hài hòa và trách nhiệm.

L.HƯƠNG

Nhân lên giá trị bộ trang phục của người Khơ Mú

● **LINH HOÀNG; ảnh: MINH THU**

Với việc triển khai có hiệu quả Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch", nghệ thuật trang trí trên trang phục và nghề dệt truyền thống của người Khơ Mú đã trở thành một trong những sản phẩm đặc trưng của du lịch Điện Biên.

22 nghệ nhân, học viên dân tộc Khơ Mú tham gia lớp truyền dạy do Bảo tàng tỉnh Điện Biên tổ chức

Cùng với dòng chảy văn hóa các dân tộc khác, dân tộc Khơ Mú ở Điện Biên luôn giữ gìn và phát huy những nét văn hóa truyền thống đậm đà bản sắc dân tộc, trong đó có trang phục truyền thống của dân tộc. Trong đời sống lao động và sản xuất, người Khơ Mú đã biết trồng bông, dệt vải để tự làm ra những bộ trang phục truyền thống mang đậm nét văn hóa tộc người. Trang phục của người Khơ Mú thể hiện nét đẹp văn hóa, tín ngưỡng, lối sống của dân tộc, hoa văn thêu dệt trên trang phục với nhiều màu sắc được kết hợp tinh tế, thể hiện mỗi quan hệ khăng khít giữa con người với thiên nhiên.

Nghệ thuật trang trí trên trang phục của đồng bào Khơ Mú được thể hiện ở kiểu dáng, mô típ hoa văn. Đó là các mô típ hoa văn hình học: Hình chữ nhật, hình vuông, hình sọc; hình chim, hình cây, lá... Thông qua các họa tiết trang trí bằng hình thức thêu, ghép vải, họ gửi gắm vào đó triết lý âm dương, tâm tư, tình cảm, ước nguyện của cả tộc người.

Bộ trang phục của đồng bào dân tộc Khơ Mú thường được cắt, khâu, can ghép và thêu, trang trí một cách tỉ mỉ tạo thành một bộ trang phục truyền thống mang đậm bản sắc văn hóa dân tộc. Các hoa văn, họa tiết trang trí trên trang phục truyền thống còn là thông điệp, ý niệm về cuộc sống mà dân tộc Khơ Mú gửi gắm vào đó, dấu hiệu đầu tiên để nhận biết và phân biệt dân tộc Khơ Mú với các dân tộc khác.

Do xu hướng giao lưu, hòa nhập văn hóa, giờ đây trang phục của dân tộc Khơ Mú có nét giống với trang phục của người Thái. Bên cạnh đó, nghề làm trang phục truyền thống dân tộc Khơ Mú ở Điện Biên chỉ còn một số người lớn tuổi giữ được, nhưng lại không có điều kiện truyền dạy lại cho thế hệ trẻ. Hiện nay, đồng bào dân tộc Khơ Mú chỉ mua các bộ trang phục của dân tộc Thái và các bộ trang phục may sẵn ngoài thị trường để sử dụng. Theo thống kê, trên địa bàn chỉ còn rất ít người lớn tuổi còn nắm giữ được cách khâu, may và trang trí các bộ trang phục truyền thống của dân tộc Khơ Mú và biết cách truyền dạy cho thế hệ trẻ.

Trước thực tế đó, Bảo tàng tỉnh Điện Biên đã tổ chức khảo sát và mở lớp truyền dạy nghề làm trang phục truyền thống dân tộc Khơ Mú với sự tham gia của 22 nghệ nhân, học viên dân tộc Khơ Mú đang sinh sống tại xã Mường Mùn, tỉnh Điện Biên. Lớp truyền dạy được tổ chức nhằm tạo cơ hội, môi trường thuận lợi cho trang phục truyền thống Khơ Mú có được sức sống trong cộng đồng. Đồng thời, tôn vinh, khuyến khích nghệ nhân, người am hiểu về nghề làm trang phục tham gia đào tạo truyền nghề cho thế hệ trẻ nhằm gìn giữ và phát huy những giá trị di sản văn hóa tốt đẹp của cha ông.

Nhằm nâng cao năng lực, ý thức tự bảo tồn, gìn giữ và phát huy các mô hình bảo tồn giá trị bộ trang phục truyền thống gắn với phát triển du lịch, Vụ Văn hóa dân tộc (nay là Cục Văn hóa các dân tộc Việt Nam), Bộ VHTTDL cũng đã phối hợp với Sở VHTTDL Điện Biên tổ chức lớp tập huấn về phương pháp, kỹ năng xây dựng và nhân rộng mô hình bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống dân tộc Khơ Mú gắn với xây dựng nông thôn mới. Tham gia lớp tập huấn có 74 học viên là người dân tộc Khơ Mú. Tại lớp tập huấn, các học viên được các chuyên gia, nhà quản lý phổ biến về công tác bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay thông qua hoạt động xây dựng và nhân rộng mô hình bảo tồn trang phục truyền thống. Tìm hiểu về bản sắc văn hóa các dân tộc tỉnh Điện Biên, thực trạng công tác bảo tồn, phát huy các mô hình bảo tồn trang phục truyền thống các dân tộc trên địa bàn. Giá trị bộ trang phục truyền thống của người Khơ Mú trong đời sống, phương pháp, kỹ năng xây dựng và nhân rộng mô hình bảo tồn giá trị trang phục truyền thống của người Khơ Mú.

Đây là những hoạt động góp phần phát huy hiệu quả nguồn lực đầu tư của nhà nước, xã hội và cộng đồng trong việc triển khai thực hiện Dự án 6 trên địa bàn tỉnh Điện Biên. ■

Các học viên tham gia lớp truyền dạy do Vụ Văn hóa dân tộc (nay là Cục Văn hóa các dân tộc Việt Nam) phối hợp với Sở VHTTDL Điện Biên tổ chức

Trang phục của người Khơ Mú thể hiện nét đẹp văn hóa, tín ngưỡng, lối sống của dân tộc

Quảng Ninh phát triển du lịch gắn với văn hóa

Hiện nay, lợi thế văn hóa của con người và vùng đất Quảng Ninh ngày càng được tận dụng làm tài nguyên phát triển kinh tế du lịch.

Vùng 5 xã Hà Nam trước đây (nay là 2 phường Phong Cốc, Liên Hòa) luôn thu hút du khách. Những ngày đầu năm mới, du khách đến Phong Cốc, Liên Hòa cảm nhận sự náo nức của mỗi gia đình, dòng họ chuẩn bị rước các cụ thượng trong họ tộc lên miếu Tiên Công. Những dịp khác trong năm, du khách về đây để chứng kiến các dòng họ rộn ràng tổ chức lễ ra cỗ họ trong các từ đường, nhằm chào đón những người con của họ từ khắp mọi miền trở về quê hương nhận họ hàng làng mạc; các hội đình cổ kính với nhiều thần tích, thần sắc, văn bia, câu đối, đại tự, đồ thờ tự rất giá trị còn lại đến ngày nay; lễ hội xuống đồng; nghe hát đúm; tham quan các làng nghề đóng tàu biển…

Hoành Mô, Lục Hồn, Bình Liêu, dải đất giáp biên với nhiều đồng bào dân tộc Tày, Dao, Sán Chỉ, Sán Chay sinh sống. Những ngày hội đình Lục Nà, Hội Soóng cọ, Hội kiêng gió, Hội hoa sở, Hội mùa vàng… là những dịp du khách đến Hoành Mô, Lục Hồn, Bình Liêu nhiều nhất, ước tính mỗi năm trên 100.000 lượt du khách.

Quảng Ninh có những vùng ven biển, làng chài cổ còn lưu giữ và phát huy được những vốn quý văn hóa vật thể, phi vật thể, thể hiện văn hóa và không gian biển rất đặc sắc. Đó là Lễ hội đền Cửa Ông, Lễ hội đình Trà Cổ, Lễ hội đình Quan Lạn, nơi văn hóa biển, đảo được lưu truyền thông qua những điệu hát nhà tơ, hát múa cửa đình, hát giao duyên, hát đúm ở Hà Nam, hò biển... Văn hóa biển, đảo của tỉnh Quảng Ninh còn tồn tại trong những kinh nghiệm, sáng tạo của con người trong quá trình lao động sáng tạo đóng tàu thuyền, đan lưới, chế biến hải sản, làm nước mắm, làm muối, làm chả mực...

Ngày 21.6.2023 UBND tỉnh Quảng Ninh ban hành Kế hoạch về thí điểm xây dựng, bảo tồn và phát huy giá trị bản sắc văn hóa 4 làng dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch cộng đồng khu vực miền núi, giai đoạn 2023-2025 đó là: Làng người Dao Pò Hèn (xã Hải Sơn); Làng người Tày Bản Cáu; Làng người Sán Chỉ Lục Ngù (đều xã Bình Liêu); Làng người Sán Dìu Vòng Tre (xã Bình Dân).

Văn hóa được gìn giữ và phát huy đã giúp Quảng Ninh trung bình mỗi năm đón khoảng 15 triệu lượt du khách, doanh thu trên 30.000 tỉ đồng. Năm 2025 này tỉnh phấn đấu đón khoảng 20 triệu lượt du khách, doanh thu khoảng 50.000 tỉ đồng.

MINH LÝ

Văn hóa Việt rực rỡ tại xứ sở Mặt trời mọc

● ĐÌNH TOÁN

Tại Triển lãm Thế giới EXPO Osaka, Kansai (Nhật Bản) vào ngày 9.9 sẽ diễn ra sự kiện đặc biệt: Ngày Quốc gia Việt Nam với nhiều hoạt động đặc sắc, giới thiệu bản sắc văn hóa, khẳng định khát vọng phát triển đất nước của Việt Nam. Theo chương trình, Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Thành Long, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng sẽ tham dự sự kiện.

Ngày Quốc gia là sự kiện cấp cao nhất của mỗi quốc gia tại EXPO, thể hiện sự hiện diện quốc gia, tăng cường giao lưu chính trị, văn hóa và thúc đẩy hợp tác kinh tế song phương. Nước có Ngày Quốc gia sẽ phối hợp với BTC EXPO tổ chức nhiều hoạt động để tôn vinh, quảng bá quốc gia đó trong một ngày.

Không gian đa sắc màu

Tính đến thời điểm hiện tại, nhiều nguyên thủ quốc gia và nhà lãnh đạo thế giới đã tham dự Ngày Quốc gia của nước mình, thể hiện sự quan tâm và cam kết đối với sự kiện mang tính toàn cầu.

Ngày 9.9 sẽ là ngày mọi sự chú ý đều hướng tới Việt Nam. Ngày Quốc gia Việt Nam tại EXPO 2025 là dịp đặc biệt để giới thiệu một cách toàn diện về đất nước, con người và văn hóa Việt Nam đến bạn bè quốc tế. Sự kiện càng thêm ý nghĩa đặc biệt chúng ta vừa kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám thành công và Quốc khánh 2.9. Trong khuôn khổ sự kiện, nhiều chương trình văn hóa, nghệ thuật đặc sắc cùng các hoạt động quảng bá, giao lưu sẽ được tổ chức, nhằm mang đến cho khách tham quan những trải nghiệm sống động, sâu sắc và đáng nhớ. Một không gian mang đậm bản sắc văn hóa, thể hiện tiềm năng và tinh thần hội nhập của Việt Nam sẽ được mở ra tại sự kiện triển lãm quy mô nhất thế giới.

Theo đó tại Ngày Quốc gia Việt Nam, các sự kiện điểm nhấn như lễ khai mạc, các chương trình nghệ thuật, triển lãm ảnh, diễu hành cổ phục; giới thiệu âm nhạc dân tộc, cổ điển, quan họ, võ thuật… sẽ diễn ra. Các sự kiện trong khuôn khổ Ngày Quốc gia Việt Nam tại EXPO 2025 không chỉ là dịp quảng bá hình ảnh đất nước, con người và bản sắc văn hóa Việt Nam đến bạn bè quốc tế mà còn khẳng định sự hội nhập năng động, sáng tạo của Việt Nam trong dòng chảy toàn cầu; góp phần lan tỏa thông điệp về một Việt Nam giàu truyền thống, yêu hòa bình, đồng thời sẵn sàng hợp tác, đổi mới, phát triển bền vững, mở rộng giao lưu, thắt chặt tình hữu nghị giữa Việt Nam, Nhật Bản các quốc gia tham gia EXPO 2025.

Nhà triển lãm Việt Nam thu hút sự quan tâm của đông đảo kiều bào, người dân Nhật Bản và du khách quốc tế

Màn trình diễn kết hợp giữa vũ điệu dân gian múa vòng, múa lông vũ của thổ dân Mỹ với âm nhạc truyền thống của Việt Nam tại Nhà triển lãm Việt Nam

Tiếp nối những thành công và kinh nghiệm tích lũy được qua các kỳ triển lãm trước đây, việc tham gia triển lãm thế giới EXPO 2025 tại Nhật Bản trong vòng sáu tháng liên tục, cùng với tổ chức Ngày Quốc gia đang đem lại nhiều cơ hội cho Việt Nam. Trước hết là cơ hội quảng bá về đất nước, văn hóa và con người Việt Nam; vẻ đẹp, sự độc đáo trong bản sắc văn hóa Việt Nam thông qua các hoạt động biểu diễn nghệ thuật truyền thống phong phú, các sản phẩm thủ công mỹ nghệ, cũng như về ẩm thực, nghệ thuật ẩm thực phong phú của Việt Nam.

Bạn bè quốc tế sẽ biết đến Việt Nam trong thời đại mới với nhiều thành tựu đạt được về kinh tế, xã hội, văn hóa, khoa học công nghệ; góp phần thu hút đầu tư thương mại, hấp dẫn khách du lịch trong những năm tới.

Truyền cảm hứng về một xã hội nhân văn

Trong nhiều tháng qua, Nhà triển lãm Việt Nam tại EXPO 2025 đã tổ chức chuỗi hoạt động hấp dẫn. Sau hơn bốn tháng mở cửa, Nhà triển lãm Việt Nam đã đón khoảng 700.000 lượt khách, trong đó có ngày đón lượt khách kỷ lục lên tới 12.578 lượt.

Với chủ đề *Xã hội toàn diện lấy con người làm trung tâm*, Nhà triển lãm Việt Nam gợi mở một xã hội phát triển toàn diện và hài hòa, nhìn từ kinh nghiệm Việt Nam, quan tâm đến mọi khía cạnh trong quá trình phát triển, từ kinh tế, văn hóa, giáo dục, công nghệ, y tế, đến bảo vệ môi trường, những giá trị cộng đồng và bình đẳng giới, trong đó con người là trung tâm. Con người vừa được truyền cảm hứng để đóng góp, cống hiến, vừa là chủ thể thụ hưởng sự tiến bộ, ấm no, hạnh phúc một cách bình đẳng và bền vững. Một xã hội lấy các giá trị văn hóa tốt đẹp làm nền tảng, lấy sức mạnh nội sinh để phát triển hài hòa, công bằng, để không một ai bị bỏ lại phía sau.

Nhà triển lãm Việt Nam được chia làm ba khu chính (truyền thống, hiện đại và tương lai), sử dụng ngôn ngữ trưng bày hiện đại,

Vịnh Vĩnh Hy bị bồi lấp nghiêm trọng

● Bài, ảnh: XUÂN HƯỚNG

Vịnh Vĩnh Hy, một trong những điểm đến hấp dẫn ở Khánh Hòa đang đối mặt với tình trạng bồi lấp, vào mùa thủy triều xuống cạn trơ những bãi cát, ảnh hưởng lớn đến hoạt động du lịch và giao thông đường thủy.

Thời gian gần đây, nhiều khu vực trong vịnh đã biến thành những bãi cát, lộ ra rõ rệt khi thủy triều xuống. Cảnh tượng này khiến tàu thuyền du lịch gặp khó khăn, thậm chí mắc cạn ngay tại bến. Một số chủ tàu cho biết, trước đây việc cập bến rất thuận lợi, nhưng vài năm trở lại đây, họ phải chờ nước lên hoặc sử dụng các tàu nhỏ hơn để chuyển khách.

Điều này không chỉ gây bất tiện mà còn làm du khách khó chịu. "Hai năm trước, tàu thuyền chúng tôi có thể cập bến dễ dàng, kể cả lúc thủy triều xuống. Nhưng giờ thì khác rồi", anh Trần Ngọc Minh, một tài công du lịch tại vịnh Vĩnh Hy chia sẻ. Anh Minh cho biết, tình trạng bồi lấp ngày càng nghiêm trọng khiến nhiều tàu phải neo đậu chung với bến tàu cá. "Để đưa đón khách, chúng tôi phải chờ nước lên, rất bất tiện. Chúng tôi mong các cơ quan chức năng sớm nạo vét luồng lạch, vừa đảm bảo an toàn cho tàu thuyền, vừa phục vụ du khách tốt hơn", anh Minh nói.

Người dân địa phương lý giải, tình trạng bồi lấp tại vịnh Vĩnh Hy diễn ra do vào mùa mưa, đất đá từ thượng nguồn các con suối đổ về, tích tụ dần theo thời gian. Thêm vào đó, những tháng này thủy triều xuống thấp, khiến các bãi cát trong vịnh lộ ra rõ rệt hơn. Ông Nguyễn Anh Vũ, Chủ tịch Hiệp hội Du lịch Ninh Thuận, tỉnh Khánh Hòa chia sẻ, tình trạng bồi lấp đã cản trở việc đón khách của các tàu du lịch, đặc biệt là vào những thời điểm đông khách. Ông cho biết, trước đây đã có phương án nạo vét nhưng đến nay vẫn chưa được thực hiện.

Theo ông Vũ, năm 2025, lượng khách đến Vĩnh Hy dự kiến sẽ tiếp tục tăng so với năm 2024, đặc biệt là khách quốc tế, nhờ vào các hoạt động quảng bá và du lịch được đẩy mạnh. Bình quân mỗi ngày Vĩnh Hy đón hơn 4.000 lượt khách du lịch. Năm 2024, Vĩnh Hy đã đón hơn 2,7 triệu lượt khách, trong đó có hơn 44.000 lượt khách quốc tế, mang lại doanh thu xã hội khoảng 1.800 tỉ đồng.

Vịnh Vĩnh Hy cạn trơ những bãi cát

kết hợp công nghệ để lan tỏa các câu chuyện tự hào về Việt Nam với bạn bè quốc tế; quảng bá Việt Nam như một mô hình phát triển kinh tế bền vững, hài hòa với phát triển văn hóa, gắn với tiến bộ, công bằng xã hội, bảo vệ môi trường.

Một trong những điểm nhấn của Nhà triển lãm Việt Nam là chương trình biểu diễn rối nước và âm nhạc truyền thống hằng ngày (4 ca diễn/ngày). Hơn nữa, Nhà triển lãm Việt Nam đã tổ chức nhiều chương trình biểu diễn tại các sân khấu ngoài trời tại các địa điểm khác nhau trong khuôn viên EXPO 2025; các chương trình biểu diễn giao lưu với một số Nhà triển lãm quốc gia khác như Arab Saudi, Mỹ, Malaysia, Bồ Đào Nha, Thái Lan… Nhà triển lãm Việt Nam cũng đã làm việc với các đối tác liên quan xây dựng chương trình, hỗ trợ đưa các nghệ sĩ trẻ, tài năng của Việt Nam sang biểu diễn tại EXPO 2025 nhằm tạo cơ hội cọ xát, trình diễn quốc tế và tiếp cận khán giả nước ngoài.

Bên cạnh nội dung trưng bày thường xuyên, Nhà triển lãm Việt Nam phối hợp với các Ban, Bộ, ngành, chính quyền địa phương Việt Nam tổ chức các sự kiện quảng bá đất nước, con người Việt Nam, giới thiệu tiềm năng các tỉnh thành, tăng cường cơ hội hợp tác, đầu tư giữa các doanh nghiệp Việt Nam và quốc tế. Công tác truyền thông về hoạt động và các sự kiện của Nhà triển lãm Việt Nam được chú trọng trên báo chí trong và ngoài nước. Hiện đã có khoảng 400 bài viết trong nước và quốc tế về Nhà triển lãm Việt Nam, trong đó có các kênh truyền thông lớn của Nhật Bản như Asahi, NHK…

Hình ảnh về Nhà triển lãm Việt Nam liên tục được nhắc đến nhiều trên các mạng xã hội như Instagram, Facebook, TikTok… Nhiều KOL đã đến quay và giới thiệu về Nhà triển lãm như YouTuber Issei người Nhật (có gần 70 triệu người đăng ký theo dõi)… Cùng với đó, Cục Hợp tác quốc tế (Bộ VHTTDL), đơn vị tổ chức và vận hành Nhà triển lãm Việt Nam đã ký các Bản ghi nhớ hợp tác truyền thông với TikTok, Công ty Thành An Media…

Trong thời gian tới, Nhà triển lãm Việt Nam sẽ tiếp tục tổ chức các hoạt động trang trọng, có quy mô, thể hiện sức sáng tạo. Nội dung các hoạt động văn hóa - nghệ thuật sẽ tiếp tục thể hiện được tinh hoa, bản sắc văn hóa dân tộc, kết hợp hài hòa giữa nghệ thuật truyền thống, đương đại, qua đó giới thiệu hình ảnh Việt Nam là quốc gia hòa bình, đổi mới sáng tạo, phát triển năng động và hội nhập quốc tế sâu rộng. ■

Hiệp hội Du lịch Ninh Thuận, tỉnh Khánh Hòa đang cùng với xã Vĩnh Hải và các Sở, ngành liên quan xây dựng chuỗi sản phẩm du lịch sinh thái, cộng đồng thân thiện môi trường để phục vụ du khách. Mục tiêu là tạo ra những trải nghiệm độc đáo và bền vững tại Vĩnh Hy, thu hút du khách trong nước và quốc tế. Tuy nhiên hiện nay, vịnh Vĩnh Hy đang bị bồi lấp theo thời gian, đang làm ảnh hưởng đến hoạt động du lịch ở địa phương.

"Những người làm du lịch tại đây đều bày tỏ mong muốn chính quyền và các ngành chức năng sớm có giải pháp nạo vét, khơi thông luồng lạch. Việc này không chỉ giúp tàu thuyền ra vào an toàn mà còn cải thiện cảnh quan, trả lại vẻ đẹp vốn có cho vịnh Vĩnh Hy, đảm bảo hoạt động du lịch diễn ra suôn sẻ", ông Nguyễn Anh Vũ nói.■

Mẫu biểu trưng tuyên truyền kỷ niệm 80 năm Ngày Tổng tuyển cử đầu tiên bầu Quốc hội Việt Nam

● L.SƠN

Bộ VHTTDL vừa ban hành Quyết định số 3175/QĐ-BVHTTDL về việc phê duyệt mẫu biểu trưng (logo), bộ nhận diện để sử dụng chính thức trong các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm 80 năm Ngày Tổng tuyển cử đầu tiên bầu Quốc hội Việt Nam (6.1.1946 - 6.1.2026).

Theo đó, Bộ VHTTDL đã phê duyệt mẫu biểu trưng (logo), bộ nhận diện phục vụ công tác tuyên truyền các hoạt động kỷ niệm 80 năm Ngày Tổng tuyển cử đầu tiên bầu Quốc hội Việt Nam của tác giả Hồ Sỹ Khải (Đồng Tháp) để sử dụng chính thức trong các hoạt động tuyên truyền Kỷ niệm 80 năm Ngày Tổng tuyển cử đầu tiên bầu Quốc hội Việt Nam (6.1.1946 - 6.1.2026).

Mẫu thiết kế backdrop

Mẫu thiết kế băng rôn

Mẫu biểu trưng (logo) được thiết kế sử dụng hình tượng chính là hình ảnh Chủ tịch Hồ Chí Minh tham gia bỏ phiếu bầu cử. Hình ảnh Bác Hồ được khắc họa bằng nét ngộn ngữ đồ họa với màu sắc đậm nhạt tương phản mạnh mẽ, đưa chúng ta đi ngược thời gian, trở về với những ngày tháng kháng chiến - kiến quốc, những năm tháng đầu tiên sau khi đất nước ta giành được độc lập với muôn vàn khó khăn. Với tinh thần đoàn kết, yêu nước nồng nàn, toàn thể nhân dân Việt Nam đã quyết tâm cùng với Chính phủ lâm thời bảo vệ thành quả cách mạng, sẵn sàng quyên góp, ủng hộ tài sản, sức người, cùng Chính phủ lâm thời diệt "giặc đói, giặc dốt và giặc ngoại xâm", ngày 6.1.1946 nhân dân cả nước đã đi bầu cử để thực hiện quyền và nghĩa vụ công dân của mình, khẳng định nền độc lập, tự chủ.

Biểu trưng (logo) có gam màu đỏ làm chủ đạo, là màu cờ Tổ quốc, với truyền thống yêu nước, nhiệt huyết cách mạng, tinh thần đoàn kết, chiến đấu anh dũng của dân tộc, là ý chí về khát vọng độc lập tự do và niềm tin sắt son với Đảng. Trên nền khối đỏ có ngôi sao màu vàng, tượng trưng cho quốc kỳ Việt Nam, là ngọn đuốc sáng soi đường cho toàn dân tộc tiến lên xây dựng chủ nghĩa xã hội. Nền biểu trưng (logo) là con số 80 được tạo hình chuyển động thể hiện ý nghĩa tròn 80 năm Quốc hội Việt Nam ra đời, là cơ quan đại biểu cao nhất của nhân dân, là cơ quan quyền lực nhà nước cao nhất của nước Cộng hòa XHCN Việt Nam, thực hiện quyền giám sát tối cao đối với hoạt động của Nhà nước. 80 năm đồng hành cùng sự phát triển đất nước, Quốc hội Việt Nam đã thực hiện quyền lập hiến, lập pháp, quyết định các vấn đề quan trọng của đất nước.

Để nhấn mạnh hơn nữa vai trò của Quốc hội Việt Nam, trên mẫu biểu trưng (logo) có hình ảnh tòa nhà quốc hội phía sau hình ảnh Bác Hồ, tạo nên sự cân bằng, vững chắc và có chiều sâu cho toàn thể logo. Hòm phiếu được đơn giản hóa thành mảng màu trắng làm nổi bật biểu tượng quốc huy Việt Nam, được liên kết hài hòa gắn liền với tổng thể chung của logo, là nơi gửi gắm niềm tin, nguyện vọng của nhân dân về một nền hòa bình, độc lập, tự do, hạnh phúc thông qua lá phiếu bầu cử. Dòng chữ "Kỷ niệm 80 năm ngày Tổng tuyển cử đầu tiên bầu Quốc hội Việt Nam (06/01/1946 - 06/01/2026)" là mốc thời gian quan trọng nêu bật ý nghĩa ngày Tổng tuyển cử đầu tiên bầu Quốc hội Việt Nam, là một sự kiện lịch sử quan trọng của đất nước, mốc son chói lọi đánh dấu sự khởi đầu của Quốc hội Việt Nam, thể hiện sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc dưới sự lãnh đạo của Đảng vượt qua mọi khó khăn thách thức, thực hiện thành công cuộc Tổng tuyển cử đầu tiên bầu ra Quốc hội, đồng thời thể hiện sự phát triển bền vững của Quốc hội Việt Nam trong suốt 80 năm qua.

Mẫu biểu trưng (logo), bộ nhận diện được sử dụng chính thức trong các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm 80 năm Ngày Tổng tuyển cử đầu tiên bầu Quốc hội Việt Nam kể từ ngày quyết định này được ban hành. Bộ VHTTDL đề nghị các tổ chức, cá nhân sử dụng mẫu Biểu trưng (logo), bộ nhận diện này theo đúng thông số thiết kế để đảm bảo tính chuẩn xác và thống nhất. Chánh Văn phòng Bộ, Cục trưởng Cục Mỹ thuật, Nhiếp ảnh và Triển lãm, Vụ trưởng Vụ Kế hoạch, Tài chính, Thủ trưởng các cơ quan, đơn vị liên quan và các tổ chức, cá nhân chịu trách nhiệm thi hành quyết định này. ■

Mẫu thiết kế pin cài áo

Màn ảnh rộng "thừa thắng xông lên"

● HỒNG HẠNH

Sau kỳ nghỉ lễ 2.9 thành công vang dội, thị trường điện ảnh Việt Nam không hề hạ nhiệt mà tiếp tục "thừa thắng xông lên". Các nhà làm phim đồng loạt tung ra những "đứa con tinh thần", biến giai đoạn hậu lễ thành lễ hội nghệ thuật thứ bảy đa sắc màu, nơi câu chuyện điện ảnh được kể bằng những cách táo bạo, vượt ra khỏi lối mòn quen thuộc, đem lại trải nghiệm sinh động cho khán giả.

Đến 9 giờ sáng ngày 7.9, "Mưa đỏ" chính thức chạm mốc doanh thu hơn 540 tỉ đồng, trở thành phim có doanh thu cao nhất lịch sử điện ảnh Việt

"Cô dâu ma" khai thác sự giao thoa văn hóa giữa Việt Nam và Thái Lan qua nghi lễ cưới hỏi, dựa trên phong tục truyền thống đầy kỳ bí

"Bữa tiệc" thịnh soạn

Tháng 9 chào đón tới 7 bộ phim Việt mới, phủ sóng mọi thể loại, từ kinh dị, tâm lý đến hành động, hài hước. Mỗi tác phẩm đều mang một dấu ấn riêng, cho thấy sự trưởng thành và đa dạng của điện ảnh trong nước.

Mở màn là sự kết hợp độc đáo giữa điện ảnh Việt và Thái Lan trong bộ phim *Cô dâu ma*, ra mắt ngày 5.9. Tác phẩm khai thác sự giao thoa văn hóa hai vùng đất qua nghi lễ cưới hỏi, dựa trên phong tục truyền thống đầy kỳ bí. Yếu tố kinh dị của phim không chỉ đến từ tạo hình ghê rợn mà còn len lỏi vào nỗi bất an trong nội tâm của nhân vật chính - một cô gái Việt xa xứ.

Đến ngày 12.9, khán giả tiếp tục có thêm hai lựa chọn. *Có chơi có chịu*, bộ phim tâm lý gia đình, đánh dấu sự lấn sân điện ảnh đầy bất ngờ của nhạc sĩ Hoàng Duy Anh. Tác phẩm kể về hành trình tìm lại chính mình của một người đàn ông sau khi lạc lối trong danh vọng và sự tham lam. Cùng ngày, *Khế ước bán dâu* của đạo diễn Lê Văn Kiệt, mang đến một màu sắc khác biệt với thể loại cổ trang pha trộn yếu tố tâm linh, kỳ bí. Phim hứa hẹn sẽ đưa khán giả bước vào một thế giới đầy những lễ nghi khắt khe và bí ẩn khó lường. Trong trailer chính thức, *Khế ước bán dâu* hé lộ hành trình Nhài (Lâm Thanh Mỹ đóng) về làm dâu họ Vũ, nơi từng quy tắc đều chất chứa những ẩn ý khó lường. Bên cạnh đó, diện mạo các nàng dâu khác cũng dần hiện rõ, góp phần làm sáng tỏ hơn bức tranh u ám về những "tân nương" ký kết khế ước.

Qua trung tuần, đến ngày 19.9, màn ảnh rộng tiếp tục chào đón bộ phim hành động hiếm hoi - *Tử chiến trên không* của đạo diễn Hàm Trần. Lấy cảm hứng từ vụ cướp máy bay có thật, phim gây sốt với những pha hành động dồn dập, kịch tính, hứa hẹn mang đến cho người xem một trải nghiệm mãn nhãn. Tại buổi ra mắt phim ở TP.HCM, Thiếu tướng Đỗ Triệu Phong nhận định, đây là tác phẩm ý nghĩa của Điện ảnh Công an nhân dân sau hơn 30 năm vắng bóng tại rạp.

Tháng 9 khép lại với sự ra mắt của ba phim vào ngày 26.9, đó là *Phá đám: Sinh nhật mẹ* lấy cảm hứng từ *Số đỏ* của Vũ Trọng Phụng (giám chế Bình Bồng Bột), khai thác mâu thuẫn và áp lực trong một gia đình thành thị, nơi chuẩn mực xã hội trở thành gánh nặng đè lên từng thế hệ; *Bịt mắt bắt nai* (đạo diễn Hoàng Thơ) kỳ vọng mang đến màu phim khác biệt với góc khuất hôn nhân và tình ái; *Đồi hành xác: Tà thuyết đen trở lại* (đạo diễn Lương Đình Dũng) sẽ mang đến chất liệu kinh dị mới lạ từ tà thuật.

Dấu hiệu "vàng son"

Năm 2025 đang được xem là một "năm vàng" của điện ảnh Việt Nam. Thành tích phòng vé đã chứng kiến 10 phim đạt doanh thu trên 100 tỉ đồng - một con số chưa từng có. Đỉnh điểm là dịp lễ 2.9, màn ảnh rộng bùng nổ với kỷ lục "vô tiền khoáng hậu" của bộ phim cách mạng *Mưa đỏ*. Chỉ sau 10 ngày công chiếu, phim đã vượt mốc 300 tỉ đồng, nhanh hơn cả *Nhà bà Nữ*, *Lật mặt 7* và *Bố già*. Đến 9 giờ sáng ngày 7.9, *Mưa đỏ* chính thức chạm doanh thu hơn 540 tỉ đồng, trở thành phim có doanh thu cao nhất lịch sử điện ảnh Việt, vượt qua cả *Mai* của Trấn Thành. Hừng hực khí thế, màn ảnh Việt tiếp tục "thừa thắng xông lên" và giai đoạn này đang được xem là "sàn đấu" quan trọng, nơi chất lượng nội dung sẽ quyết định thành bại.

Tháng 9 cũng là thời điểm lý tưởng để các nhà làm phim thử nghiệm những đề tài mới và tiềm năng lớn nhất nằm ở những thể loại đang "trend". Sau thành công vang dội của các tác phẩm kinh dị dân gian gần đây, khán giả đã cởi mở hơn với những câu chuyện rùng rợn, ly kỳ. Các phim như *Khế ước bán dâu* hay *Đồi hành xác* có cơ hội lớn để tạo nên một cơn sốt phòng vé mới - nếu có kịch bản đủ chặt chẽ và yếu tố hù dọa hiệu quả. Với phim hành động, đây là một "món ăn" còn thiếu trên "thực đơn" phim Việt. Vì vậy, sự xuất hiện của *Tử chiến trên không* có thể đáp ứng được "cơn khát" của một bộ phận khán giả, mang lại trải nghiệm thú vị tại rạp.

Tuy nhiên, cơ hội luôn song hành với thử thách. Rạp Việt phải chia sẻ thị phần với những bom tấn quốc tế, đồng thời đối diện nguy cơ khán giả chững lại sau kỳ nghỉ lễ kéo dài. Do đó, yếu tố quyết định nằm ở chất lượng thực sự của từng bộ phim: Chỉ khi câu chuyện chạm tới cảm xúc và tạo được dư âm lan tỏa, chúng mới đủ sức kéo người xem quay lại phòng vé.

Có thể thấy, mùa phim hậu lễ 2.9 mở ra nhiều tín hiệu lạc quan. Đây không chỉ là cuộc chạy đua rạp chiếu, mà còn cho thấy bước trưởng thành đáng kể của điện ảnh nước nhà. Sự phong phú về thể loại, cùng mức đầu tư ngày càng chuyên nghiệp, khẳng định phim Việt không chỉ bùng nổ ở dịp cao điểm, mà còn đủ sức tạo nên những dấu ấn lâu dài. Đây chính là thời điểm lý tưởng để khán giả đồng hành, tiếp thêm động lực cho nền điện ảnh nội địa phát triển bền vững. ■

Tái bản nhật ký *Mãi mãi tuổi hai mươi* của liệt sĩ Nguyễn Văn Thạc

NXB Kim Đồng vừa tái bản cuốn nhật ký *Mãi mãi tuổi hai mươi* của liệt sĩ Nguyễn Văn Thạc, nhân kỷ niệm 20 năm tác phẩm ra mắt công chúng. Đây là sự kiện văn hóa nổi bật, khẳng định sức sống mãnh liệt của cuốn nhật ký đã từng được trao Giải Đặc biệt - Giải thưởng Sách Việt Nam lần thứ nhất năm 2005.

Tác phẩm tập hợp những trang viết tay đầy cảm xúc của liệt sĩ Nguyễn Văn Thạc từ khi nhập ngũ cho đến trước ngày hy sinh tại chiến trường Quảng Trị. Lời nhắn nhủ: "Nếu như tôi không trở lại - ai sẽ thay tôi viết tiếp những dòng sau này?" của liệt sĩ đã trở thành di chúc tinh thần, thức tỉnh và truyền cảm hứng cho thế hệ trẻ hôm nay về một lối sống có trách nhiệm, hoài bão. Ấn bản mới được bổ sung thêm nhiều hình ảnh và thư tay của liệt sĩ, hứa hẹn tiếp tục làm rung động hàng triệu trái tim độc giả và thắp lên ngọn lửa lý tưởng của tuổi trẻ.

H.H

Làm giàu với ma 2 tung bản phim chiếu rạp mới

Nhà sản xuất phim *Làm giàu với ma 2: Cuộc chiến hột xoàn* đã tung ra bản phim chiếu rạp mới từ ngày 5.9, sau hơn một tuần công chiếu. Phiên bản có thời lượng 125 phút, ngắn hơn 8 phút so với bản gốc. Theo đạo diễn Trung Lùn, việc chỉnh sửa nhằm đẩy nhanh tiết tấu, làm cho câu chuyện kịch tính và hài hước hơn nhưng vẫn giữ nguyên đường dây cốt truyện. Quyết định này được đưa ra dựa trên những ý kiến đóng góp từ khán giả, giúp phim trở nên logic và liền mạch hơn, đồng thời nhấn mạnh hành trình đầy rắc rối của các nhân vật khi đối mặt với lòng tham.

Làm giàu với ma 2: Cuộc chiến hột xoàn xoay quanh năm người tình cờ phát hiện xác chết của một nữ diễn viên cùng chiếc nhẫn kim cương trị giá 9 tỉ đồng. Hồn ma của nữ diễn viên xuất hiện và đề nghị họ đưa xác cô về quê để nhận được chiếc nhẫn. Bản phim mới được kỳ vọng sẽ mang lại trải nghiệm tích cực hơn cho cả khán giả cũ và mới.

B.T

Điệu Tơm - bản giao hưởng của núi rừng

● NGUYỄN LINH

Ở Mường Lát, Mường Chanh, nơi những dãy núi nối nhau dựng đứng như bức tường thành, bản làng ẩn hiện trong sương sớm, đồng bào vùng cao vẫn gìn giữ những làn điệu dân ca, dân vũ và tiếng nhạc tre nứa độc đáo.

Hát Tơm, múa chọc lỗ tra hạt, kèn môi, sáo Pí Tơm… đã trở thành hồn cốt văn hóa, gắn bó với từng bước chân, hơi thở của đồng bào biên giới xứ Thanh. Và giữa những đổi thay của cuộc sống mới, kho tàng văn hóa ấy vẫn bền bỉ tồn tại, như tiếng vọng ngàn đời từ núi rừng.

Vũ điệu Tơm gắn với nhịp mùa và cuộc sống bản làng

Điệu Tơm ngân vang từ nương rẫy đến bản làng

Buổi chiều cuối hạ, nắng đã tắt sau dãy Pha Luông, bản Đoàn Kết (xã Mường Lát) chìm trong sắc vàng mờ ảo. Từ phía hiên một ngôi nhà sàn, giọng hát Tơm của già L. vang lên, mộc mạc mà ngân nga. Giọng hát ấy như kéo ta về quá khứ xa xăm, khi đồng bào Khơ Mú còn du canh du cư, sống dựa vào nương rẫy, tiếng ca trở thành "người bạn" chia sẻ niềm vui, nỗi buồn.

Ngồi trên chiếc ghế mây cũ, già L. chậm rãi kể: "Ngày xưa, trai gái trong bản đi nương hay cất tiếng hát Tơm đối đáp. Bên này núi hát, bên kia đáp, cứ thế tiếng ca nối tiếng ca, vang vọng khắp rừng. Có khi hát để tỏ tình, có khi để bày tỏ nỗi niềm. Lời ca không cố định, ai nghĩ gì, cảm gì thì hát nấy, nhưng phải có vần, có điệu, có hình ảnh gợi nhớ đến núi rừng, nương rẫy".

Người Khơ Mú không có chữ viết riêng, nhưng hát Tơm đã trở thành "kho lưu trữ" ký ức tập thể. Trong những câu hát, ta nghe thấy sự tích dựng bản lập mường, truyền thuyết quả bầu, truyện *Họ Rích - chim én*, *Sự tích Ông Chương, Truyền thuyết chữ viết*... Những mẩu truyện ấy được truyền từ đời này sang đời khác qua giọng hát, khắc vào tâm trí cộng đồng. Không chỉ có nội dung sâu sắc, hát Tơm còn độc đáo ở chỗ thường gắn liền với tiếng sáo Pí Tơm. Cây sáo dọc bằng tre, dài chừng một gang tay, khi thổi tiếng vang lên trong trẻo, dìu dặt, hòa cùng giọng hát tạo nên âm thanh bay bổng, khiến người nghe như thấy núi rừng gần gũi hơn, thân quen hơn. Chị M., một phụ nữ Khơ Mú đang đan gùi tre, vừa thoăn thoắt làm vừa rủ rỉ kể: "Hát Tơm là hát theo cảm xúc. Có khi đang gieo hạt, nhìn thấy con chim bay ngang, thế là hát: *Chim ơi bay về, mang mưa đến với bản làng*... Người bên kia nương nghe được thì đáp lời: *Mưa về nương tốt, lúa mọc đều cây*... Cứ thế, chúng tôi hát với nhau, vui lắm".

Trong những ngày hội bản, hát Tơm không thể thiếu. Tiếng ca nối liền các thế hệ, vừa là trò vui vừa là nghi thức cộng đồng. Người già hát để kể chuyện xưa, thanh niên hát để kết bạn, đôi lứa hát để tìm hiểu nhau. Có những đêm hội, tiếng hát Tơm say sưa kéo dài sang tận canh ba chưa tắt...

Khi văn hóa hóa thân trong lao động

Nếu tiếng hát Tơm là lời tâm sự, thì vũ điệu dân gian của đồng bào Khơ Mú chính là sự tái hiện bằng hình thể của đời sống lao động và tín ngưỡng. Những điệu múa như cầu mưa, chọc lỗ tra hạt, cá lượn, dựng nhà… không chỉ để "xem", mà để "sống cùng", bởi cả cộng đồng đều tham gia. Già L. nhớ lại: "Ngày trước, lễ cầu mưa quan trọng lắm. Mỗi khi nắng hạn kéo dài, cả bản tụ lại, người đánh trống, người gõ chiêng, người múa với thuồng luồng làm từ thân chuối, cau… Khi ấy, ai cũng tin rằng càng múa, càng gõ to, thần sấm, thần sét sẽ nổi giận mà ban mưa. Và lạ thay, nhiều khi sau lễ, mưa thực sự về. Chúng tôi tin đó là sự chứng giám của thần linh".

Điệu múa chọc lỗ tra hạt lại gắn liền với chu kỳ sản xuất nông nghiệp. Nam thanh niên cầm gậy chọc lỗ, đi giật lùi, nữ cầm nắm hạt đi phía trước, vừa tra hạt vừa lấp đất. Họ nhảy nhịp nhàng theo vòng tròn, mô phỏng từng công đoạn gieo trồng. Không khí ấy khiến người xem như được sống trong không gian lao động tập thể đầy hứng khởi. Múa đuổi chim thì sôi động, mạnh mẽ. Một trai bản hào hứng kể: "Khi lúa chín, chim nhiều lắm. Tổ tiên nghĩ ra điệu múa này vừa xua chim, vừa tạo không khí vui vẻ. Cả nam nữ đều múa, tay gõ ống nứa, chân nhảy nhịp mạnh. Khi hô *hây... hây*... thì cả bản như bừng lên sức sống".

Còn điệu múa dựng nhà thì phản ánh rõ nét tinh thần cộng đồng. Khi một gia đình làm nhà mới, đó là niềm vui của cả bản. Trong điệu múa, chàng trai mô phỏng hoạt động chặt gỗ, dựng cột, cô gái múa uyển chuyển mang gùi, dọn sàn. Những nhịp điệu nhanh, mạnh, dứt khoát kết hợp với động tác mềm mại, duyên dáng, hòa quyện thành bức tranh sinh động về sức lao động và niềm vui đoàn kết.

Đặc biệt, trong một dịp phóng viên có mặt tại lễ hội cơm mới ở bản Lách, cảnh tượng khiến ai cũng xúc động: Dưới ánh lửa bập bùng, cả bản quây quần bên nhau, tiếng chiêng, tiếng trống hòa cùng nhịp điệu múa dựng nhà. Du khách miền xuôi lần đầu chứng kiến đã thốt lên: Đây không chỉ là múa, là hát, mà là linh hồn của cả cộng đồng. Mỗi động tác, mỗi tiếng hô đều chất chứa niềm tin, niềm vui sống".

Hiện nay, người Khơ Mú ở Mường Lát chỉ còn khoảng hơn 1.000 nhân khẩu, tập trung ở khu phố Đoàn Kết và bản Lách. Đời sống còn nhiều khó khăn, nhưng kho tàng văn hóa phi vật thể của họ lại vô cùng phong phú. Nghệ nhân L. trăn trở: "Nhiều bài Tơm cổ, nhiều điệu múa xưa giờ chỉ còn người già nhớ. Thanh niên bận rộn làm ăn, lại nghe nhiều nhạc mới. Tôi sợ mai này, khi những người già đi hết, những khúc hát, điệu múa sẽ biến mất". Lo lắng ấy không phải không có cơ sở. Bởi trong vòng xoáy hội nhập, nhiều giá trị truyền thống cứ dần mai một. Chính quyền địa phương đã đưa dân ca, dân vũ Khơ Mú vào chương trình văn nghệ, lễ hội; song để bảo tồn lâu dài, cần sự đầu tư bài bản như mở lớp truyền dạy, hỗ trợ nghệ nhân, gắn văn hóa với phát triển du lịch cộng đồng.

Ông Trịnh Thế Bắc, Chủ tịch UBND xã Mường Lát, khẳng định: "Chúng tôi xác định, di sản văn hóa Khơ Mú là một phần quan trọng trong kho tàng văn hóa các dân tộc xứ Thanh. Tới đây, xã sẽ phối hợp với cơ quan chức năng sưu tầm, phục dựng, đồng thời xây dựng các sản phẩm du lịch dựa trên hát Tơm, múa dân gian. Nếu làm tốt, đây sẽ là hướng phát triển vừa gìn giữ văn hóa, vừa nâng cao đời sống bà con".

Trong tương lai, khi du khách đến Mường Lát, Mường Chanh họ sẽ không chỉ được chiêm ngưỡng cảnh sắc biên giới hùng vĩ, mà còn được nghe tiếng hát Tơm vang vọng, được hòa mình trong điệu múa dựng nhà, được trải nghiệm nhạc cụ tre nứa. Đó sẽ là những "đặc sản tinh thần" giúp vùng đất này trở thành điểm đến văn hóa hấp dẫn. ■

Khánh thành tranh tường hữu nghị Việt Nam - Cuba tại TP.HCM

Tổng Lãnh sự quán Cuba tại TP.HCM, Liên hiệp các tổ chức hữu nghị Thành phố cùng Trường ĐH Mỹ thuật TP.HCM vừa tổ chức khánh thành công trình tranh tường cổ động về tình hữu nghị Việt Nam - Cuba nhân kỷ niệm 65 năm thiết lập quan hệ ngoại giao hai nước và 80 năm Quốc khánh Việt Nam (2.9.1945 - 2.9.2025).

Được biết, bức bích họa được khánh thành lần đầu vào năm 2022, đại diện cho thông điệp hữu nghị giữa hai dân tộc Việt Nam - Cuba. Nhân kỷ niệm 65 năm Cuba - Việt Nam thiết lập quan hệ ngoại giao, công trình được làm mới, là biểu tượng của tình hữu nghị đặc biệt và duy nhất giữa Đảng, Chính phủ và Nhân dân hai nước. Bức tranh tường có diện tích 2,4m x 15,3m, với hình ảnh của những con bướm, cây mía, quốc hoa Cuba và hoa sen, cây trúc, cây cau Việt Nam, chùa Một Cột, Quảng trường Cách mạng của Cuba… qua đó thể hiện mối quan hệ giữa hai nước đã vượt ra ngoài phạm vi chính trị.

Bà Ariadne Feo Labrada, Tổng lãnh sự Cuba tại TP.HCM phát biểu: "Bất chấp khoảng cách địa lý, chúng ta được gắn kết bởi những mối liên hệ về văn hóa, lịch sử, thổ nhưỡng cùng nhiều mối liên hệ khác". Bà bày tỏ hy vọng tác phẩm sẽ góp phần nâng cao nhận thức của các thế hệ người dân Cuba và Việt Nam về văn hóa, lịch sử, tình hữu nghị giữa hai nước.

Phó Chủ tịch UBND TP.HCM Nguyễn Lộc Hà đánh giá cao ý nghĩa của công trình, coi đây không chỉ là tác phẩm nghệ thuật mà còn là biểu hiện sinh động của tình hữu nghị, sự gắn bó, sẻ chia giữa hai dân tộc. Ông nhấn mạnh hình ảnh lá cờ Việt Nam - Cuba đan quyện trong bức tranh là minh chứng cho tình đoàn kết anh em khăng khít, được các thế hệ lãnh tụ Hồ Chí Minh và Fidel Castro dày công vun đắp.

Lãnh đạo TP cũng biểu dương sinh viên Trường ĐH Mỹ thuật TP.HCM khi biến bức tường bên ngoài Tổng lãnh sự quán thành một tác phẩm nghệ thuật giàu ý nghĩa, gửi gắm thông điệp về mối quan hệ truyền thống Việt Nam - Cuba.

BÌNH THỦY

KHỐI TRƯỜNG BỘ VHTTDL:

Rộn ràng mùa nhập học, học phí "mềm" giữ sức hút

● **THÙY TRANG**

Bước vào năm học mới, không khí ở các trường văn hóa, nghệ thuật, du lịch và thể thao trên cả nước trở nên rộn ràng, phản ánh sức sống đa dạng của từng vùng miền. Năm nay, công tác tuyển sinh tại khối trường đặc thù ghi nhận nhiều tín hiệu tích cực: Số lượng thí sinh đăng ký tăng mạnh, điểm chuẩn nâng cao, trong khi học phí vẫn được duy trì ở mức "dễ thở". Điều đó cho thấy sức hút của các lĩnh vực văn hóa - xã hội trong bối cảnh hiện nay, đồng thời phản ánh nhu cầu ngày càng lớn của cộng đồng trong việc gìn giữ và phát triển bản sắc văn hóa thông qua giáo dục chuyên ngành.

Tuyển sinh sôi động ở nhiều trường

Trường ĐH Mỹ thuật TP.HCM ghi nhận gần 2.500 thí sinh dự thi năng khiếu, con số cao nhất từ trước đến nay. Trường tuyển 305 chỉ tiêu đại học hệ chính quy và vừa làm vừa học, với 20 chỉ tiêu liên thông đại học ngành Thiết kế đồ họa dành cho thí sinh tốt nghiệp Trường Cao đẳng Mỹ thuật Trang trí Đồng Nai.

Trường ĐH Thể dục Thể thao TP.HCM thu hút hơn 3.400 thí sinh dự thi, gấp đôi so với năm 2024 (1.700 thí sinh) và gấp ba lần năm 2023 (1.130 thí sinh), cho thấy uy tín ngày càng được khẳng định của nhà trường. Năm 2025, trường tuyển 1.100 chỉ tiêu hệ đại học chính quy với bốn ngành đào tạo: Huấn luyện thể thao, Giáo dục thể chất, Quản lý thể dục thể thao và Y sinh học thể dục thể thao.

Tại Trường ĐH Văn hóa TP.HCM, TS.NSƯT Huỳnh Công Duẩn, Phó Trưởng khoa Quản lý văn hóa nghệ thuật cho biết: Số lượng thí sinh dự thi năng khiếu đạt mức cao nhất từ trước tới nay, hơn 250 em, trong đó nhiều em được tuyển thẳng nhờ thành tích nghệ thuật. Trường đã lập hai hội đồng thi ở hai địa điểm. "Sự sôi động này xuất phát từ nhu cầu xã hội, cơ hội nghề nghiệp đa dạng hơn, nhiều sinh viên sau khi ra trường có thể làm tại doanh nghiệp, công ty tổ chức sự kiện hoặc khởi nghiệp. Không ít thí sinh từng đi làm, nay quay lại hoàn thiện bằng cấp", ông Duẩn chia sẻ.

Năm 2025, ĐH Văn hóa TP.HCM tuyển 1.000 chỉ tiêu cho 8 ngành, 14 chuyên ngành. Lần đầu tiên trường đào tạo ngành Di sản học bậc đại học, gồm hai chuyên ngành: Di sản và phát triển du lịch, Di sản và bảo tàng. Tổng cộng, trường nhận được hơn 22.500 nguyện vọng trong khi chỉ tiêu chỉ có 1.000. Năm nay, nhà trường có 1.172 thí sinh trúng tuyển chính quy (so với 1.000 chỉ tiêu đăng ký), 1.002 em đã nhập học. Trong số 14 thủ khoa các ngành, Nguyễn Đặng Quỳnh Hương, chuyên ngành Truyền thông văn hóa (ngành Văn hóa học) trở thành thủ khoa toàn trường với 29,36 điểm, mức điểm ấn tượng cho thấy chất lượng đầu vào ngày càng cao.

Tân sinh viên Trường ĐH Văn hóa TP.HCM trong niềm vui năm học mới

Trường ĐH Sân khấu - Điện ảnh TP.HCM cũng có sức hút lớn khi nhận 622 hồ sơ dự thi, tăng 20,8% so với năm 2024 (515 hồ sơ). Trong đó, ngành Diễn viên kịch, điện ảnh, truyền hình có 469 hồ sơ (tăng 12,7%), chỉ tiêu tuyển 55 sinh viên; ngành Đạo diễn điện ảnh, truyền hình có 153 hồ sơ (tăng 54,5%), chỉ tiêu tuyển 40 sinh viên.

Học phí "mềm" - mở rộng cơ hội tiếp cận giáo dục nghệ thuật

Khảo sát sơ bộ từ thông báo tuyển sinh năm 2025 ở các cơ sở đào tạo văn hóa - nghệ thuật chuyên nghiệp và nhiều trường đại học khác có khoa hoặc chương trình đào tạo liên quan cho thấy, phần lớn các trường công lập trong nhóm này áp dụng mức học phí từ 15-18,5 triệu đồng/năm, tăng trung bình từ 1,5-3,6 triệu đồng so với năm học trước.

Cụ thể, Học viện Âm nhạc Huế thu học phí 15 triệu đồng/năm - mức thấp nhất trong nhóm đã công bố (tăng 1,5 triệu đồng so với năm ngoái). Các trường như ĐH Mỹ thuật Công nghiệp, ĐH Mỹ thuật Việt Nam, Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam, Trường ĐH Sân khấu - Điện ảnh TP.HCM, Trường ĐH Mỹ thuật TP.HCM, Nhạc viện TP.HCM đều áp dụng mức 15,2 triệu đồng/năm… Đây là mức học phí phù hợp với trần quy định tại Nghị định 97/2023/NĐ-CP của Chính phủ, dành cho các cơ sở giáo dục công lập chưa tự đảm bảo chi thường xuyên.

Ở nhóm trường đã tự chủ tài chính, học phí cao hơn. Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật (ĐH Quốc gia Hà Nội) công bố mức học phí từ 30,4-31,8 triệu đồng/năm, tăng khoảng 3 triệu so với năm học trước. ĐH Kiến trúc Hà Nội thu từ 15,2-18,5 triệu đồng/năm với chương trình đại trà và giữ nguyên mức 40-82,5 triệu đồng với các chương trình liên kết nước ngoài.

Các trường thuộc khối Bộ VHTTDL tại TP.HCM cũng thông báo các mức phí cho năm học mới. Cụ thể, học phí học kỳ I năm 2025-2026 (16 tín chỉ x 516.000 đồng/tín chỉ) của Trường ĐH Văn hóa TP.HCM là 8.256.000 đồng. Các khoản khác: Bảo hiểm y tế 789.750 đồng/15 tháng; khám sức khỏe 100.000 đồng; học phí môn Giáo dục quốc phòng - An ninh 1.550.000 đồng; thẻ sinh viên và hồ sơ 100.000 đồng; phí điện, bảo trì máy lạnh 96.000 đồng. Sinh viên ở ký túc xá đóng thêm 300.000-600.000 đồng/tháng tùy phòng.

Trường ĐH Mỹ thuật TP.HCM công bố học phí 15,2 triệu đồng/năm (thí sinh trúng tuyển đóng tối thiểu 7,6 triệu đồng cho học kỳ I). Ngoài ra, phí thẻ sinh viên và thư viện 100.000 đồng. Ký túc xá là 500.000 đồng/tháng (chưa tính điện nước); Internet miễn phí; gửi xe máy 60.000 đồng/tháng, xe đạp 40.000 đồng/tháng.

Trường ĐH Thể dục Thể thao TP.HCM có học phí 565.000 đồng/tín chỉ. Cụ thể, ngành Giáo dục thể chất 18,645 triệu đồng/năm (33 tín chỉ); ngành Huấn luyện thể thao 20,34 triệu (36 tín chỉ); ngành Quản lý Thể dục thể thao 18,08 triệu (32 tín chỉ); ngành Y sinh học Thể dục thể thao 22,6 triệu (40 tín chỉ). Bên cạnh đó, chi phí ký túc xá là 7,5 triệu/10 tháng; học Giáo dục quốc phòng - An ninh 3,914 triệu đồng/sinh viên (gồm học phí, ăn ở, quân trang, tài liệu, chứng chỉ)...

Theo các chuyên gia, bên cạnh uy tín về chất lượng đào tạo, khả năng tìm kiếm việc làm khi ra trường cao, thì mức học phí "mềm" cũng phần nào giúp khối trường Bộ VHTTDL giữ được sức hút. Ngành học tuy đặc thù, yêu cầu năng khiếu và đam mê, nhưng không đặt gánh nặng kinh tế lên vai gia đình. Đây cũng là cách để mở rộng cơ hội tiếp cận giáo dục nghệ thuật cho nhiều người học, nuôi dưỡng nguồn nhân lực.

Mặt khác, tỷ lệ chọi cao cho thấy xã hội ngày càng quan tâm đến nhân lực văn hóa, nghệ thuật, du lịch, thể thao. Nhiều ngành mới mở như Di sản học (Trường ĐH Văn hóa TP.HCM) nhanh chóng thu hút thí sinh, phản ánh xu hướng gắn đào tạo với nhu cầu phát triển kinh tế - xã hội.

Nhìn rộng ra, trong bức tranh giáo dục đại học Việt Nam, các trường khối văn hóa - nghệ thuật - thể thao không chiếm số lượng lớn nhưng giữ vai trò đặc biệt. Họ đào tạo đội ngũ sáng tạo, biểu diễn, quản lý, góp phần xây dựng nền tảng tinh thần, giá trị văn hóa và thể chất của xã hội. Chính vì vậy, mỗi mùa tuyển sinh, câu chuyện học phí "mềm", chỉ tiêu ít, nhưng điểm chuẩn cao luôn trở thành điểm nhấn.■

Nghệ thuật cải lương Nam Bộ: Thêm một chuyên khảo từ tâm huyết 36 năm nghiên cứu

NXB Sân khấu vừa ấn hành chuyên khảo *Nghệ thuật cải lương Nam Bộ* của tác giả Lê Nguyên Đạt. Sách dày hơn 300 trang, với 4 chương: Cơ sở lý luận và lược sử nghệ thuật cải lương Nam Bộ; Nhận diện nghệ thuật cải lương Nam Bộ; Hiện trạng nghệ thuật cải lương Nam Bộ; Nghệ thuật cải lương Nam Bộ trong bối cảnh hiện nay.

Trong Lời giới thiệu, TS Mai Mỹ Duyên nhận định, hơn 100 năm qua, cùng với các thể loại nghệ thuật biểu diễn hiện tồn, Cải lương đã khẳng định vị thế quan trọng trong đời sống văn hóa tinh thần của người dân Nam Bộ, góp phần kiến tạo diện mạo phong phú, đa dạng của văn hóa nước nhà. Nghệ thuật Cải lương đã phát triển rực rỡ với hàng trăm đoàn hát ở các tỉnh, thành; với sự xuất hiện rất nhiều nghệ sĩ tài danh mang phong cách ca diễn độc đáo; với khối lượng đồ sộ các vỡ diễn đặc sắc, giàu tính nhân văn, cổ vũ tinh thần yêu nước, giáo dục đạo lý làm người, qua đó định hướng nhận thức và hành động thẩm mỹ cho đông đảo người dân Nam Bộ.

Nghệ thuật cải lương Nam Bộ là kết quả của hành trình kế thừa, bảo tồn, phát huy bằng trí tuệ, tài năng và tâm huyết của tác giả Lê Nguyên Đạt. "Tác giả tự nhận mình là người mới tập tành nghiên cứu nên có thể còn những chỗ chưa sâu sắc như mong muốn của bạn đọc. Song, tôi hy vọng tất cả sẽ đón nhận cuốn sách bằng một tâm thế chung: Vì mục đích bảo vệ và phát huy giá trị văn hóa dân tộc; vì sự tồn tại và phát triển không ngừng của nghệ thuật sân khấu Cải lương trên chính vùng đất đã sản sinh ra", TS Mai Mỹ Duyên bày tỏ.

Theo NSƯT Lê Nguyên Đạt (Chủ tịch Hội đồng trường Trường ĐH Sân khấu - Điện ảnh TP.HCM) cuốn *Nghệ thuật cải lương Nam Bộ* là kết quả của quá trình 36 năm theo đuổi sự nghiệp sân khấu, đặc biệt là sân khấu cải lương.

TÙNG THƯ

Người đảng viên được đặt tên cho làng

● PHAN HIẾU

Gần nửa thế kỷ trôi qua, buôn Ma Giai (xã Phú Túc, tỉnh Gia Lai) không chỉ là một địa danh, mà còn là biểu tượng tri ân đối với già làng Kpăh Y Thia (tên thường gọi là Ama Giai, 92 tuổi, dân tộc Chăm H'roi) - người đã mở đất, khai hoang lập làng. Gia đình cụ trở thành hình mẫu sáng ngời về lòng trung thành với Đảng và cống hiến không ngừng cho sự phát triển cộng đồng, là tấm gương để các đảng viên và người dân nơi đây học hỏi, noi theo.

"Ươm mầm" tinh thần cách mạng

Buôn Ma Giai thuộc xã Đất Bằng, huyện Krông Pa (cũ), sau sáp nhập thành xã Phú Túc (tỉnh Gia Lai). Người dân nơi đây luôn tự hào về Ama Giai - một đảng viên kiên trung, người đặt nền móng cho buôn làng. Cụ đã vận động bà con định cư từ những ngày sau giải phóng, biến nơi này từ 6 hộ ban đầu thành buôn làng đông đúc. Những đóng góp của cụ được trân trọng và ghi nhận, vì vậy, tên cụ được đặt cho tên buôn và các địa danh như thác Ma Giai, đập dâng Ma Giai, dòng suối Ma Giai...

Ama Giai đã "ươm mầm" tinh thần cách mạng trong gia đình và cộng đồng. Riêng gia đình cụ đã có 7 người là đảng viên. Ông Bă Văn Hơm, 75 tuổi, con rể út của Ama Giai, là Bí thư Chi bộ đầu tiên của buôn Ma Giai, chia sẻ: "Năm 1975, đất nước hòa bình, lúc đó gia đình mình còn ở trên núi. Mình về vận động bố mẹ dọn xuống dưới này. Từ đó đến giờ, mình chưa bao giờ nghĩ đến chuyện tiền bạc hay thù lao. Mình tin theo Đảng đến hơi thở cuối cùng. Còn trí nhớ là còn theo Đảng. Lời thề ngày nào mình đã nói ra, thì suốt đời mình giữ gìn như vậy".

Chi bộ buôn Ma Giai từ 9 đảng viên ban đầu, hiện đã phát triển lên 26 người. Đảng viên La O Khởi (con rể đầu của Ama Giai) là người có kinh tế khá giả ở trong buôn. Gia đình ông Khởi đồng thuận để nhà nước thu hồi 2,2 ha đất phục vụ khu tái định cư, giúp 62 hộ dân ổn định cuộc sống. "Đảng viên là phải luôn gương mẫu, đi đầu trong mọi việc. Khi thấy bà con còn nghèo khó, bản thân tôi luôn cố gắng hỗ trợ trong khả năng của mình. Có gì giúp nấy, không có của cải vật chất thì tôi giúp bằng kiến thức, bằng sự hướng dẫn tỉ mỉ, động viên khích lệ để mọi người cùng nhau làm ăn, phát triển kinh tế. Trong gia đình, tôi luôn cố gắng giữ gìn sự hòa thuận, không để xảy ra bạo lực, không vi phạm pháp luật. Trước khi giúp người khác, mỗi đảng viên phải gương mẫu trong chính ngôi nhà của mình", ông Khởi bày tỏ.

Già Kpăh Y Thia (Ama Giai) người được lấy tên để đặt cho làng

Khơi dậy tinh thần đoàn kết cộng đồng

Sự đổi thay của buôn Ma Giai hôm nay là minh chứng sống động cho những nỗ lực không ngừng nghỉ của các thế hệ đảng viên trong gia đình Ama Giai. Họ không chỉ là những người làm kinh tế giỏi, mà còn là tấm gương sáng về lòng yêu nước, lý tưởng cách mạng, tiếp lửa và truyền cảm hứng cho các thế hệ đảng viên trẻ học tập và noi theo.

Đảng viên La O Thị Hoa, một người trẻ đầy nhiệt huyết, chia sẻ: "Bản thân tôi luôn phấn đấu để được đứng vào hàng ngũ của Đảng. Trong cuộc sống, tôi luôn chấp hành chủ trương, đường lối, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Thế hệ chúng tôi tuyệt đối tin tưởng vào con đường cha ông đã lựa chọn". Câu chuyện của chị vừa là lời tâm sự, vừa là lời hứa, lời cam kết mạnh mẽ của thế hệ trẻ đối với quê hương, đất nước.

Anh La O Á, Bí thư Chi bộ kiêm Trưởng buôn Ma Giai, cũng chia sẻ về sự phát triển đáng tự hào của buôn Ma Giai: "Buôn hiện có 184 hộ với 752 khẩu, hầu hết là dân tộc Chăm H'roi. Chính Ama Giai là người đặt nền móng cho sự phát triển ở buôn xa xôi nhất của xã Đất Bằng. Gia đình Ama Giai là ngọn lửa thắp sáng lý tưởng cách mạng cho những thế hệ sau. Cụ chính là niềm tự hào của Chi bộ chúng tôi, các đảng viên luôn nhìn cụ để học hỏi và phấn đấu", theo anh Á.

Ông Hồ Văn Thảo, Bí thư Đảng ủy xã Phú Túc, nhìn nhận về cụ Kpăh Y Thia: "Đây là già làng có những đóng góp quan trọng cho sự phát triển kinh tế - xã hội của buôn Ma Giai nói riêng và xã Phú Túc nói chung trong thời kỳ đổi mới. Gia đình cụ là một trong những gia đình tiêu biểu, giàu truyền thống cách mạng. Cá nhân cụ vừa vinh dự được trao tặng Huy hiệu 60 năm tuổi Đảng - phần thưởng cao quý ghi nhận quá trình cống hiến không ngừng nghỉ cho sự nghiệp cách mạng của dân tộc".

Tất cả các thành viên trong gia đình Ama Giai đều tích cực tham gia công tác tại địa phương, góp phần xây dựng khối đại đoàn kết, phát triển cộng đồng. Dù tuổi cao, sức yếu, cụ vẫn hăng hái cống hiến cho các phong trào thi đua yêu nước, xóa đói giảm nghèo. Hình ảnh của cụ là biểu tượng cho tinh thần phấn đấu, lao động và học tập không ngừng nghỉ, luôn gương mẫu đi đầu trong mọi việc.

Những người tiên phong như gia đình cụ là nhân tố quan trọng để xây dựng Đảng trong dân, là cầu nối để dân làng tìm đến Đảng, cùng chung sức đồng lòng xây dựng vùng đất xa xôi của tỉnh Gia Lai ngày càng phát triển. ■

Khu tái định cư buôn Ma Giai khang trang, sạch đẹp

Công an xã thực hiện giám sát người có hành vi bạo lực gia đình

Từ ngày 4.9, theo Thông tư 66/2025 của Bộ Công an, công an cấp xã phải ngay lập tức phân công lực lượng giám sát người có hành vi bạo lực gia đình trong vòng 1 giờ kể từ khi có quyết định cấm tiếp xúc, nhằm ngăn chặn họ tiếp cận nạn nhân. Thông tư được ban hành để hướng dẫn thực hiện Luật Phòng, chống bạo lực gia đình. Theo quy định, người có hành vi bạo lực sẽ bị giám sát trong 3-4 ngày.

Luật Phòng, chống bạo lực gia đình quy định 10 biện pháp ngăn chặn hành vi bạo lực, trong đó có "cấm tiếp xúc". Đây là biện pháp nhằm ngăn người có hành vi bạo lực tiếp cận nạn nhân hoặc sử dụng bất kỳ phương tiện, công cụ nào để tiếp tục gây bạo lực. Thông tư 66 yêu cầu Trưởng công an xã trong vòng 1 giờ kể từ khi nhận quyết định cấm tiếp xúc phải ban hành quyết định phân công người giám sát và lập kế hoạch cụ thể. Trước đó, dự thảo từng đề xuất thời hạn từ 6 giờ đến 3 ngày, nhưng quy định chính thức rút xuống còn 1 giờ nhằm bảo đảm kịp thời bảo vệ nạn nhân.

Trong vòng 1 giờ sau khi phân công, công an xã phải triệu tập đầy đủ: Người bị giám sát và thân nhân; nạn nhân và người thân; Trưởng thôn, Tổ trưởng dân phố; lực lượng bảo vệ an ninh trật tự cơ sở; người được giao nhiệm vụ giám sát. Tại cuộc họp này, Công an xã phổ biến nội dung quyết định cấm tiếp xúc, giới thiệu người giám sát và phân định rõ trách nhiệm của các bên.

Người được phân công giám sát phải là người có uy tín, đạo đức tốt, tự nguyện và có khả năng thực hiện nhiệm vụ. Lực lượng này có thể gồm Trưởng thôn, Tổ trưởng dân phố, thành viên tổ bảo vệ an ninh cơ sở, hội viên Hội Phụ nữ, thành viên Ban quản lý nhà chung cư hoặc các cá nhân uy tín khác trong cộng đồng. Nhiệm vụ của họ không chỉ đảm bảo người có hành vi bạo lực không tiếp cận nạn nhân, mà còn tuyên truyền, giáo dục về nhận diện hành vi bạo lực, trách nhiệm pháp lý, kỹ năng ứng xử trong gia đình, kiểm soát hành vi và giải tỏa căng thẳng.

Theo Bộ Công an, giám sát việc thực hiện quyết định cấm tiếp xúc là biện pháp then chốt, vừa bảo vệ trực tiếp tính mạng, sức khỏe nạn nhân, vừa răn đe, ngăn chặn tái diễn bạo lực, góp phần xây dựng gia đình an toàn và xã hội văn minh.

T.M

TIN THỂ THAO

Năm cơ thủ Việt Nam dự giải VĐTG

Tại Giải Billiards Carom 3 băng vô địch thế giới (VĐTG) 2025 diễn ra vào giữa tháng 10 tới tại Bỉ, đội tuyển Billiards Carom 3 băng Việt Nam sẽ có 5 cơ thủ góp mặt nhờ có thứ hạng cao trên bảng xếp hạng của Liên đoàn Billiards thế giới (UMB) gồm: Trần Quyết Chiến, Bao Phương Vinh, Chiêm Hồng Thái, Nguyễn Trần Thanh Tự và Trần Thanh Lực.

Trước khi dự giải VĐTG 2025, các cơ thủ Việt Nam sẽ dự chặng đấu World Cup cũng tại Bỉ vào đầu tháng 10.

L.H

Quân đội nhất toàn đoàn Giải bắn súng quốc gia

Kết thúc chương trình thi đấu tại Giải bắn súng các tay súng xuất sắc quốc gia 2025 vừa diễn ra ở Hà Nội, các xạ thủ Quân đội đã thi đấu thành công khi giành 10 HCV, 10 HCB, 11 HCĐ xếp hạng nhất toàn đoàn. Trên bảng tổng sắp, đoàn xạ thủ TP.HCM xếp thứ hai với 5 HCV, 9 HCB, 6 HCĐ, trong khi hạng ba thuộc về Thanh Hóa với 4 HCV, 2 HCB, 2 HCĐ.

Tại giải, các xạ thủ của đội tuyển bắn súng Việt Nam góp mặt đầy đủ để thi đấu theo yêu cầu thành tích do Ban huấn luyện đề ra.

H.L

Bắn cung thi đấu giải thế giới

Tại Giải bắn cung vô địch thế giới 2025 diễn ra đến ngày 12.9 ở Hàn Quốc, đội tuyển bắn cung Việt Nam cử lực lượng VĐV có trình độ tốt nhất hiện nay tham gia tranh tài. Trong đó, cung thủ từng tham dự Olympic Paris (Pháp) 2024 là Lê Quốc Phong đăng ký tham dự nội dung cung 1 dây cá nhân nam, cung 1 dây đồng đội nam và cung 1 dây đồng đội hỗn hợp nam nữ.

Ngoài Lê Quốc Phong, bắn cung Việt Nam còn có các tuyển thủ tham dự giải gồm: Dương Duy Bảo, Nguyễn Trọng Hải, Nguyễn Trung Chiến, Nguyễn Thị Hải Châu, Nguyễn Thị Kim Anh, Lê Thị Yến Nhi, Hoàng Văn Lộc, Nguyễn Minh Đức, Triệu Huyền Diệp, Lộc Thị Đào, Hoàng Thị Mai.

V.H

BỐN ĐỘI TUYỂN BÓNG ĐÁ ĐẶT MỤC TIÊU VÀO CHUNG KẾT SEA GAMES 33:

Cơ hội và thách thức

NGUYỆT LAM

Hội nghị Ban chấp hành Liên đoàn Bóng đá Việt Nam (VFF) diễn ra cuối tuần qua đặt mục tiêu trọng tâm: Các đội tuyển U22 nam, tuyển nữ quốc gia, futsal nam và futsal nữ phấn đấu giành quyền vào chung kết SEA Games 33. Đây cũng là kỳ Đại hội mà nước chủ nhà đặt mục tiêu thâu tóm cả 4 tấm HCV bóng đá. Vì thế chắc chắn bóng đá Việt Nam sẽ phải đối diện với nhiều khó khăn, thách thức cho mong muốn duy trì vị thế hàng đầu khu vực.

Đội tuyển nữ quyết tâm cho mục tiêu bảo vệ ngôi hậu tại đấu trường SEA Games Ảnh: VFF

Có cơ hội rộng mở cho bóng đá Việt Nam

Hiện cả bốn đội tuyển đều được chuẩn bị kỹ lưỡng cho mục tiêu tại đấu trường lớn nhất khu vực. Trong đó đội U22 Việt Nam sẽ bước vào Đại hội với sự tự tin lớn bằng lứa cầu thủ trẻ vừa giúp bóng đá Việt Nam lập kỷ lục vô địch U23 Đông Nam Á ba lần liên tiếp (2022, 2023, 2025). VFF đã lên kế hoạch cho đội tập huấn trong và ngoài nước, tham dự các giải giao hữu quốc tế nhằm rèn quân, tích lũy kinh nghiệm. Đây cũng là bước chuẩn bị cho vòng loại Asian Cup và những giải đấu lớn. Thầy trò HLV Kim Sang-sik có thêm thuận lợi khi Thái Lan nhiều khả năng không thể triệu tập lực lượng mạnh nhất, vì trùng lịch thi đấu quốc nội. Điều này giúp Việt Nam thêm cơ sở để hướng đến chung kết bóng đá nam SEA Games.

Trong khi đó, đội tuyển nữ cũng đang tích cực chuẩn bị, để tiếp tục khẳng định vị thế "nữ hoàng" của bóng đá khu vực. Với bốn kỳ vô địch SEA Games liên tiếp từ năm 2017 đến 2023, cùng dấu ấn lịch sử khi giành vé dự World Cup 2023, tuyển nữ Việt Nam đã khẳng định sức mạnh vượt trội. Đội hình hiện nay là sự kết hợp hài hòa giữa kinh nghiệm và sức trẻ từ những trụ cột như Chương Thị Kiều, Bích Thùy, Hải Yến, Dương Thị Vân bên cạnh các gương mặt trẻ đang lên như Trần Thị Duyên, Vạn Sự đã tạo nên tập thể giàu khát vọng. Trước SEA Games 33, đội sẽ có thêm các chuyến tập huấn quốc tế và hướng đến thành tích cao tại vòng chung kết Asian Cup 2026, qua đó tích lũy thêm sự tự tin. Với hành trang ấy, thầy trò HLV Mai Đức Chung có cơ hội lớn bảo vệ ngôi hậu và nối dài kỷ lục vàng tại đấu trường SEA Games.

Ở môn futsal, khát vọng vào chung kết càng rõ nét khi cả hai đội tuyển đều cho thấy sự tiến bộ. Futsal nam từng lần đầu đánh bại Thái Lan trên sân khách năm 2024 và chỉ thua Indonesia ở chung kết khu vực khi thiếu lực lượng chủ chốt. Với đội hình đầy đủ và HLV giàu kinh nghiệm Diego Giustozzi, đội có quyền hy vọng làm nên bất ngờ. Futsal nữ còn sáng cửa hơn, khi vừa vô địch Đông Nam Á 2024 sau nhiều lần về nhì. Liên tiếp đánh bại Thái Lan giúp tuyển nữ có thêm sự tự tin để hướng đến tấm HCV SEA Games lịch sử.

Thách thức lớn từ đối thủ và áp lực mục tiêu

Mục tiêu vào chung kết đồng nghĩa bóng đá Việt Nam phải vượt qua những đối thủ sừng sỏ nhất Đông Nam Á. Ở nội dung bóng đá nam, U22 Việt Nam sẽ đối mặt thách thức không nhỏ từ U22 Thái Lan và U22 Indonesia - hai đội bóng giàu khát khao và thực lực.

Thái Lan dù có thể không quy tụ lực lượng mạnh nhất vẫn luôn rất đáng gờm trên sân nhà. "Voi chiến" là đội giàu thành tích nhất lịch sử SEA Games với 16 lần vô địch, dù lần gần nhất đã từ năm 2017. Với lợi thế khán giả nhà và quyết tâm lấy lại ngôi vương sau 8 năm, U22 Thái Lan chắc chắn dốc sức ở kỳ Đại hội này. Thậm chí, Ủy ban Thể thao Thái Lan đã công khai mục tiêu đoạt HCV cả bốn nội dung bóng đá tại SEA Games 33, cho thấy nước chủ nhà đặc biệt coi trọng "môn thể thao vua".

Bên cạnh đó, U22 Indonesia (đương kim vô địch SEA Games 32) đang nổi lên mạnh mẽ. Bóng đá trẻ Indonesia tiến bộ rõ rệt những năm qua nhờ lứa cầu thủ tài năng và sự đầu tư mạnh. Tại Phnom Penh 2023, Indonesia đã đánh bại Việt Nam ở bán kết trên hành trình lần đầu giành HCV sau hơn 30 năm chờ đợi. Đoàn quân xứ Vạn đảo chắc chắn không muốn dừng lại ở đó mà đặt mục tiêu bảo vệ ngôi vô địch, tạo nên thách thức lớn cho tham vọng của U22 Việt Nam. Ngoài ra, không thể coi nhẹ U22 Malaysia hay U22 Myanmar, những đội bóng luôn ẩn chứa bất ngờ với lối chơi ngày càng khó chịu. Rõ ràng, đường tới trận chung kết bóng đá nam sẽ là cuộc đua tam mã, tứ mã đầy cam go mà Việt Nam cần có chiến thuật hợp lý và sự tập trung cao độ mới có thể vượt qua.

Với đội tuyển nữ, dù đang thống trị khu vực nhưng chắc chắn đội sẽ chịu áp lực từ việc bảo vệ ngôi hậu và không thể chủ quan tại kỳ SEA Games này. Thái Lan với lợi thế sân nhà đang khát khao chấm dứt chuỗi thất bại trước Việt Nam. Philippines ngày càng mạnh nhờ dàn cầu thủ nhập tịch, từng dự World Cup và sẵn sàng trở lại SEA Games với lực lượng hùng hậu. Myanmar cũng chứng tỏ sự tiến bộ khi vào chung kết SEA Games 32. Thêm vào đó, vấn đề lực lượng là thách thức lớn, nhiều trụ cột của Việt Nam đã bước sang bên kia sườn dốc sự nghiệp, trong khi lớp trẻ vẫn cần thời gian tích lũy kinh nghiệm. Việc HLV Mai Đức Chung dự kiến chia tay đội do gánh nặng tuổi tác trong tương lai gần, cũng đặt ra bài toán chuyển giao huấn luyện.

Ở môn futsal, Việt Nam vẫn chịu sức ép lớn từ Thái Lan - đội bóng đã thống trị khu vực suốt nhiều năm. Indonesia cũng nổi lên mạnh mẽ, từng khiến tuyển nam Việt Nam ôm hận ở chung kết AFF Cup 2024. Với futsal nữ, dù đã thắng Thái Lan tại giải Đông Nam Á, các cô gái Việt Nam vẫn cần giữ sự tỉnh táo, bởi đối thủ vừa giành vé dự World Cup futsal nữ và có thêm nhiều kinh nghiệm quý giá.

Có thể thấy mục tiêu giành vé vào chung kết cả bốn nội dung bóng đá tại SEA Games 33 thể hiện quyết tâm lớn của bóng đá Việt Nam trong việc khẳng định vị thế số một Đông Nam Á. Thành tích ấn tượng gần đây, cùng sự chuẩn bị chiến lược từ VFF, đem lại nhiều cơ sở lạc quan. Song, con đường đến đỉnh vinh quang luôn chông gai, khi các đối thủ trong khu vực đều cho thấy sự tiến bộ mạnh mẽ. Nếu vượt qua được những thách thức này, bóng đá Việt Nam không chỉ gặt hái thêm vinh quang ở SEA Games mà còn tạo đà vững chắc để hướng tới các đấu trường châu lục trong tương lai. ■

Khi bản lĩnh quyết định tất cả

● **KHẢI HƯNG**

Hai trận toàn thắng, 6 điểm tuyệt đối và quyền tự quyết nằm trong tay, U23 Việt Nam của HLV Kim Sang-sik đang tiến sát tấm vé dự VCK U23 châu Á 2026. Khoảnh khắc tỏa sáng của Lê Văn Thuận trước U23 Singapore không chỉ mang về chiến thắng quý giá, mà còn mở ra bức tranh về một tập thể đang vận hành ngày càng linh hoạt, giàu phương án tấn công, với 9 cầu thủ khác nhau ghi bàn chỉ trong 6 trận gần nhất. Và phía trước, trận quyết đấu với U23 Yemen sẽ là phép thử lớn nhất cho bản lĩnh của thế hệ trẻ Việt Nam.

Lê Văn Thuận (10) là người hùng của U23 Việt Nam ở lượt trận thứ hai

Bàn thắng bằng vàng của Lê Văn Thuận ở phút 79 giúp U23 Việt Nam thắng U23 Singapore 1-0, giữ ngôi đầu bảng C và đặt một chân vào vòng chung kết. Chiến thắng ấy giúp U23 Việt Nam có 6 điểm sau hai lượt, hơn U23 Yemen về hiệu số bàn thắng bại (+3 so với +2). Ở trận quyết định ngày 9.9, thầy trò HLV Kim chỉ cần một kết quả hòa để giành vé dự VCK. Nhưng với triết lý của nhà cầm quân người Hàn, "chơi để thắng" vẫn là tinh thần được đặt lên hàng đầu.

Điều đáng nói hơn cả, bàn thắng của Văn Thuận cho thấy sự chuẩn bị kỹ lưỡng về chiến thuật. Khi trận đấu bế tắc, HLV Kim chủ động tung tiền vệ 19 tuổi vào sân để tận dụng khả năng xâm nhập và đánh đầu, khai thác khoảng trống phía sau cặp trung vệ Singapore. Một khoảnh khắc định đoạt trận đấu, nhưng phía sau nó là cả một cấu trúc vận hành bài bản. Sự trưởng thành của Văn Thuận còn thể hiện ở tư duy di chuyển và khả năng đọc tình huống. Anh không chỉ dừng lại ở vai trò tiền vệ trung tâm, mà còn sắm vai "tiền đạo ảo", thường xuyên lẻn vào các khoảng trống trong vòng cấm để dứt điểm. Ba pha sút cầu môn chỉ trong hiệp hai trận Singapore chứng minh sự quyết đoán - phẩm chất quan trọng mà HLV Kim tìm kiếm ở các nhân tố trẻ.

Điểm nổi bật nhất của U23 Việt Nam dưới thời HLV Kim Sang-sik là không phụ thuộc vào cá nhân. 6 trận gần nhất, đội có tới 9 cầu thủ khác nhau ghi bàn: Đình Bắc, Hiểu Minh, Văn Khang, Xuân Bắc, Lý Đức, Công Phương, Ngọc Mỹ, Lê Viktor và Văn Thuận. Trong số này, chỉ Đình Bắc và Hiểu Minh có hơn một pha lập công. Không có "số 9" toàn diện, HLV Kim xoay trục chiến thuật biến Đình Bắc thành "chim mồi", kéo trung vệ đối thủ ra khỏi vị trí, mở khoảng trống cho tuyến hai và các cầu thủ biên xâm nhập. Ở trận gặp Singapore, ngay cả trung vệ Nhật Minh hay Đức Anh cũng được khuyến khích dâng cao, sẵn sàng tung cú sút xa khi có khoảng trống. Nhờ cách tiếp cận này, U23 Việt Nam liên tục tạo được tình huống gây đột biến từ dàn xếp biên, phối hợp trung lộ đến đánh thẳng vào khoảng trống sau lưng hậu vệ.

Chiến lược đa dạng hóa "họng pháo" còn giúp đội duy trì sự ổn định dù nhiều cầu thủ chưa đạt phong độ cao. Lê Viktor, Công Phương, Ngọc Mỹ vẫn chưa bùng nổ, nhưng chính điều đó khiến đối thủ khó đoán, buộc phải phân tán phòng ngự thay vì khóa chặt một cá nhân. "Chúng tôi xây dựng một tập thể, không chỉ một ngôi sao", HLV Kim từng nhấn mạnh. Đó là triết lý tạo ra một U23 Việt Nam khó bị bắt bài.

Ngày 9.9, sân Việt Trì sẽ chứng kiến trận đấu quan trọng nhất bảng C. U23 Yemen sở hữu hàng thủ chắc chắn, lối chơi kỷ luật và thể hình vượt trội. Họ phòng ngự chặt ở khối thấp, chờ cơ hội phản công hoặc những đường treo bóng bổng vào vòng cấm. Để vượt qua đối thủ này, U23 Việt Nam cần giữ cự ly đội hình hợp lý, bịt kín các khoảng trống trước cầu môn và hạn chế các pha bóng cố định.

HLV Kim Sang-sik nhiều khả năng sẽ tiếp tục phát huy lợi thế tốc độ. Những cầu thủ như Ngọc Mỹ, Lê Viktor hay Xuân Bắc được kỳ vọng khai thác khoảng trống phía sau cặp trung vệ Yemen. Khi đối thủ dâng biên, đó là lúc U23 Việt Nam tăng tốc, tung ra những pha chọc khe chính xác để tận dụng khả năng bứt phá của các mũi nhọn. Ngoài ra, bài đánh cố định cũng có thể trở thành chìa khóa. Trước một đối thủ cao to, U23 Việt Nam có thể dùng miếng "giả tạt - trả tuyến hai" hoặc tấn công cọc gần, tránh rơi vào thế tranh chấp không chiến bất lợi. Văn Thuận từng ghi bàn từ pha đánh đầu thông minh sẽ tiếp tục là phương án đáng tin cậy ở những khoảnh khắc quyết định.

Nếu giành ít nhất một điểm, U23 Việt Nam sẽ lần thứ sáu liên tiếp góp mặt tại VCK U23 châu Á. Nhưng nếu thắng, đội sẽ khép lại vòng loại bằng một thông điệp mạnh mẽ hơn, chúng ta không chỉ đi tiếp, mà còn sẵn sàng cạnh tranh ở một cấp độ cao hơn.

Tối 9.9, cuộc chiến với U23 Yemen không chỉ là 90 phút tranh vé. Đó còn là phép thử của bản lĩnh tập thể, là cơ hội để thế hệ trẻ khẳng định vị thế và khát vọng. Với nền tảng chiến thuật đang định hình rõ rệt, một kết quả tốt không chỉ đưa U23 Việt Nam tới VCK U23 châu Á 2026, mà còn đặt nền móng cho những mục tiêu xa hơn tiến sâu, tạo đột phá, viết tiếp những trang mới của bóng đá Việt Nam. ■

Tạo sự chuẩn bị tốt nhất cho đội tuyển futsal nam

Đội tuyển futsal Việt Nam đang "rèn quân" tại TP.HCM để chuẩn bị cho vòng loại Giải futsal vô địch châu Á 2026, diễn ra vào cuối tháng 9 tại Trung Quốc. Mục tiêu đội là giành quyền tham dự VCK nên mọi công tác chuẩn bị đang được HLV Diego Giustozzi cùng các học trò thực hiện với sự tập trung cao nhất.

Trong đợt tập trung này, HLV Diego Giustozzi triệu tập 20 cầu thủ, kết hợp hài hòa giữa các cựu binh giàu kinh nghiệm và những gương mặt trẻ đầy tiềm năng. Bên cạnh việc tiếp tục đặt niềm tin vào các trụ cột như thủ môn Phạm Văn Tú; Fixo Phạm Đức Hòa, Nguyễn Mạnh Dũng; Ala Châu Đoàn Phát, Từ Minh Quang; Pivo Nguyễn Minh Trí và Nguyễn Thịnh Phát, thì những cầu thủ trẻ nổi bật tại giải quốc nội như Trần Quang Nguyên, Trịnh Công Đại, Vũ Ngọc Ánh và Nguyễn Đa Hải cũng được góp mặt. Sự vắng mặt đáng tiếc nhất là Hồ Văn Ý. Thủ thành kỳ cựu này đang điều trị hồi phục sau ca phẫu thuật dây chằng chéo trước mới đây và dự kiến cần ít nhất 6 tháng mới có thể tập luyện trở lại. Trong khi đó, sự trở lại của những cầu thủ quan trọng như Minh Trí, Ngọc Linh được HLV Diego Giustozzi đánh giá có ý nghĩa lớn đối với đội. Tuy vậy, các cầu thủ này vẫn cần phải theo dõi kỹ lưỡng để đảm bảo họ đạt thể trạng tốt nhất trước khi ra sân.

HLV Diego Giustozzi cho biết: "Nòng cốt của đội là những cầu thủ nhiều kinh nghiệm, bởi phía trước chúng ta có hai giải đấu chính thức. Đây là giai đoạn cần sự ổn định để đảm bảo chiến thuật và lối chơi đã được xây dựng. Tất nhiên, tôi vẫn trao cơ hội cho các cầu thủ trẻ ở giai đoạn tập huấn và giao hữu nhằm chuẩn bị lực lượng kế thừa cho đội tuyển".

Nhà cầm quân người Argentina cũng thẳng thắn thừa nhận sự vắng mặt của những trụ cột như Hồ Văn Ý hay Thái Huy ảnh hưởng tới kế hoạch của đội. Tuy nhiên, ông và Ban huấn luyện đặt niềm tin vào các cầu thủ đang đóng góp cho đội tuyển như thủ môn Văn Tú, Khánh Cường và đặc biệt là Quốc Giàu, mới 16 tuổi nhưng đã được gọi lên tuyển. "Tôi làm việc cho hiện tại và cả tương lai của futsal Việt Nam", HLV Diego Giustozzi nhấn mạnh.

Trong quá trình chuẩn bị, đội tuyển futsal Việt Nam sẽ có chuyến tập huấn tại Kuwait từ ngày 9-14.9. Tại đây, đội sẽ có 2 trận giao hữu với chủ nhà Kuwait vào ngày 11.9 và 13.9 để lấy lại nhịp thi đấu, qua đó có được điểm rơi phong độ trước khi tham dự sân chơi châu lục. Tại vòng loại futsal châu Á 2026, đội tuyển futsal Việt Nam nằm ở bảng E cùng Hồng Kông (Trung Quốc), Lebanon và chủ nhà Trung Quốc. Đánh giá về các đối thủ, HLV Diego Giustozzi cho rằng đây là bảng đấu khó khi có đội mạnh Lebanon, trong khi Trung Quốc đang cho thấy sự tiến bộ rõ rệt. Tuy nhiên, mục tiêu của đội vẫn là phấn đấu giành vị trí nhất bảng.

BẢO ANH

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, phường Ngọc Hà, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Formosa Hà Tĩnh - Xanh trong sản xuất, nhân văn trong đãi ngộ

● NGÂN HÀ

Từ ngày đặt nền móng tại Khu kinh tế Vũng Áng, Công ty TNHH Gang thép Hưng nghiệp Formosa Hà Tĩnh không chỉ kiến tạo một khu liên hợp thép quy mô hàng đầu Đông Nam Á, mà còn kiên trì theo đuổi hai mục tiêu song hành: Sản xuất xanh - an sinh nhân lực.

Khu vực cầu cảng Formosa

Định hình trung tâm công nghiệp Vũng Áng

17 năm trước, vùng biển Vũng Áng (Hà Tĩnh) là một dải đất nghèo, dân cư thưa thớt, kinh tế chủ yếu dựa vào đánh bắt ven bờ. Năm 2008, khi Công ty TNHH Gang thép Hưng nghiệp Formosa Hà Tĩnh (FHS) đặt viên gạch đầu tiên, ít ai ngờ rằng nơi đây sẽ trở thành trung tâm công nghiệp - cảng biển chiến lược của miền Trung.

Tổng số vốn đầu tư dự án là gần 13 tỉ USD, quy mô nhà máy đạt công suất hàng triệu tấn thép mỗi năm và kèm theo cảng Sơn Dương phục vụ xuất nhập khẩu. Việc chọn Vũng Áng - một vùng ven biển trước đó nghèo khó để xây dựng tổ hợp công nghiệp đã làm thay đổi diện mạo hạ tầng khu vực và kéo theo nhiều dự án phụ trợ.

Sự có mặt của Formosa làm gia tăng sức hút đầu tư vào hạ tầng cảng biển, năng lượng và công nghiệp phụ trợ tại Vũng Áng. Nhiều dự án nhiệt điện, cảng biển và logistics đã được thúc đẩy xây dựng, nhằm phục vụ chuỗi cung ứng công nghiệp nặng. Kết quả là Vũng Áng chuyển từ một vùng ven biển nghèo sang một trung tâm công nghiệp và xuất khẩu đóng góp đáng kể vào tăng trưởng của tỉnh Hà Tĩnh.

Trong nhiều năm, FHS là đầu tàu tạo ra chuỗi cung ứng công nghiệp ở Vũng Áng, nhà máy tạo ra hàng chục nghìn việc làm trực tiếp và gián tiếp cho lao động địa phương và khu vực lân cận. FHS có đóng góp lớn cho thu ngân sách tỉnh thông qua thuế, phí và các khoản nộp liên quan. Trong những năm sản xuất ổn định Formosa nộp hàng nghìn tỉ đồng cho ngân sách tỉnh Hà Tĩnh.

FHS đặt mục tiêu bảo vệ môi trường lên hàng đầu, giám sát nghiêm ngặt các loại chất thải khí thải, đồng thời đầu tư các công trình tối ưu hóa sản xuất. Từ khi hai lò cao vận hành, kết quả xả thải luôn đạt quy chuẩn; hệ thống quan trắc tự động liên tục nước thải và khí thải (CWMS/CEMS) truyền trực tiếp số liệu quan trắc tới các cơ quan chức năng để theo dõi.

Doanh nghiệp cũng đã tuần hoàn sử dụng tạp liệu rắn sản sinh trong quá trình sản xuất để làm nguyên liệu sản xuất, đồng thời tiết kiệm năng lượng, giảm phát thải carbon. Việc kiểm kê khí nhà kính hằng năm đều đạt chứng nhận hệ thống ISO 14064.

Công nghiệp xanh - kiến tạo tương lai

Đại diện Công ty FHS cho biết, trong thời gian tới, bên cạnh việc đẩy mạnh công tác giám sát bảo vệ môi trường bằng các thiết bị, hệ thống hiện đại hơn, công ty cũng sẽ tích cực đẩy mạnh các chiến lược như tiết kiệm năng lượng quy trình, cải thiện giảm thiểu carbon, tối ưu hóa sử dụng năng lượng, phát triển năng lượng xanh, nhằm phù hợp với xu hướng phát triển bền vững quốc tế và xây dựng một môi trường thân thiện.

Hướng đến công nghiệp xanh, nhiều năm qua FHS đã trồng hàng nghìn cây xanh, phủ kín khuôn viên nhà máy, cùng với hồ sinh học rộng lớn không chỉ là biện pháp sinh học xử lý nước mà còn tạo cảnh quan cho công nhân. Thực tế đã chứng minh, trong những năm qua, FHS đã xây dựng hình ảnh doanh nghiệp FDI gắn kết cộng đồng, tài trợ các chương trình y tế, giáo dục, hỗ trợ thiên tai tại Hà Tĩnh và các tỉnh lân cận lên đến hàng trăm tỉ đồng.

Hiện FHS đang tạo việc làm ổn định cho gần 10.000 người, gồm khoảng 5.500 nhân viên chính thức và 4.400 lao động nhà thầu, Công ty cũng xây dựng ký túc xá hiện đại, nhà ăn cho nhân viên, 304 căn hộ gia đình, trường mầm non, xe buýt đưa đón, khu thể thao, phòng y tế, đảm bảo môi trường sống và làm việc tiện nghi. Ngoài việc đóng BHXH và các loại bảo hiểm theo luật định cho toàn bộ nhân viên, công ty đã đóng bảo hiểm tai nạn ngoài ý muốn cho nhân viên với mức bảo hiểm 200 triệu đồng, định kỳ hằng năm tổ chức hoạt động biểu dương nhân viên ưu tú, nhân viên có thâm niên. Đặc biệt, FHS đặc biệt chú trọng phát triển nguồn lao động địa phương.

Thông qua Quỹ Minh Đức, công ty phối hợp với các trường nghề tổ chức đào tạo nghề miễn phí, tạo điều kiện cho thanh niên tốt nghiệp THPT có cơ hội làm việc tại FHS. Từ tháng 9.2023 đến nay đã có 156 học viên đã được tuyển dụng chính thức với mức lương tương đương hệ trung cấp. Anh Nguyễn Văn Hòa, công nhân xưởng luyện thép FHS cho biết: "Tôi đã gắn bó với công ty 12 năm. Ở đây chúng tôi được làm việc, được chăm lo đời sống và có thu nhập ổn định".

Sau 17 năm hình thành và phát triển, FHS đã chứng minh một nguyên tắc kinh doanh rõ ràng: Công nghiệp hiện đại không thể tách rời trách nhiệm xã hội. Những con số về đầu tư môi trường và chế độ nhân sự không chỉ là báo cáo thành tích, mà là nền tảng để doanh nghiệp tiếp tục phát triển hài hòa giữa lợi ích kinh tế, chất lượng môi trường và đời sống con người.

Tại buổi làm việc với lãnh đạo thường trực tỉnh ủy tỉnh Hà Tĩnh vào cuối tháng 5 vừa qua, FHS đã đề xuất và định hướng thời gian tới sẽ bổ sung cơ cấu sản phẩm thép dây vào dự án; điều chỉnh công năng hoạt động cảng Sơn Dương, triển khai giai đoạn 1-2 nâng công suất nhà máy liên hợp gang thép lên 15 triệu tấn/năm.■

Khu vực nhà máy và tòa nhà làm việc của Công ty Formosa đều được phủ một màu xanh với hàng nghìn cây xanh